

De Circūcisione dñi

num. nullū aderit malū. **Chryf. sup. Matb. Ma-**
ius erit scōp pñsū q̄ eoz desiderū. Ideo apłus
ad **Eph. j.** Sciatis q̄ sunt diuitie glorie hereditatē
eius. Illas em̄ describit **Bern.** dicens. Premia ce-
lestia sunt tamagna q̄ nō pñt mēsurari. tamulta
q̄ nō pñt numerari. tācopiosa q̄ nō pñt termina-
ri. tamfciosa q̄ nō pñt estimari. Ideo dicit **Gie.**
vij. moral. Si pñderam⁹ q̄ pñmittunt in celis vi-
lescent oia que sunt in terris. Tercia causa. quia
inamissiblis ē eterna. quia in illa patria null⁹ po-
terit aliquid opari quo illa pñuef. p̄. xxxvj. **De-**
reditas eoz in eternū erit. Nec ibi aliq̄s mo:ietur
ad **Tru. iij.** Iustificati grā ip̄i heredes sum⁹ fm̄
spem vite eterne. p̄. xxxvj. Iusti hereditabūt ter-
ram et habitabunt in seculum seculi super eam.
Attamen notandū q̄ fm̄ intra pater ppter
aliquos excessus pōt filium puare hereditate pa-
terna. Primo si patrē vel matrē verbo vel facto
graniter offenderit. scz pcutiendo vel vulnerando
Nā si in veteri lege scribit **Exo. xxxj.** Qui maledi-
xerit patri vel matri morte moriet. q̄nto magis q̄
pcurant debēt puari hēditate et vita. Et ideo si ta-
lia ptra deū tēprauerim⁹ pñuamur merito vita ce-
lesti. vt est ois q̄ mortaliter peccat ledit diuinā ma-
testatē quantū est in se. quia eā contēnit cū ei non
obedit. **Eccl. xij.** Filioz peccatoz periet hēditas.
vt impleat illud ps. l. j. Eueller te emigrabit te de
tabernaculo tuo. et radicē tuam de terra videntū.
Secūdo si patrē deoptat vel negat p̄cise sicut qui de-
optat dñm suū puat eū dñs iure oib⁹ bonis et he-
reditate sua. et dat eis q̄ ei seruunt. et cū p dño co-
gnoscent. sic mali et p̄ciores in mortali deoptant
deū patrē et negant. ad **Tru. j.** Constat se nosse
deū vbi. factis aut negant. vt etiā dē **Piero.** et hē
in can. xi. q. iij. estimat. Tōtēs deū negam⁹ quori-
ens mortalitē peccam⁹. **Ido** peccantib⁹ aufert de⁹
hēditatē paternā et cōfert penitētib⁹. de q̄ **Tren. v.**
Hēditas n̄r aversa ē ad alienos. et dom⁹ n̄r ad ex-
traneos. Tercio puat q̄s hēditate paternā cū ha-
bet societate cū malis et reprobis boib⁹. **Nō** quia
talis societas pot⁹ ē ad p̄sumptionē rez. et magis
ad p̄sone destructionē q̄ p̄seruationē. **Pñ** puer. j.
Fili mi ne ambules cū eis. phibe pedē tuū a se-
mitis eoz. pedes em̄ illoz ad malū currūt. et festi-
nant vt effundāt sanguine. **Pñ** q̄ talib⁹ amonitio-
nib⁹ nō acq̄escunt digne puant hēditate terrestri
in pñt et celesti in futuro. vt de hoc exponat illud
q̄ recitat **petrus** alphonosus de q̄dā dño vnus
ciuitatis q̄ habuit tres filios. et cogitabat dimitte
dominiū ciuitatis vni illoz q̄ meli⁹ posset regē ci-
uitatē. Et volens scire quis eoz triū esset melior
vltus est tali industria. **Nā** vocauit maiore et dixit
sibi. Si de⁹ veller te facē autē cuiusmodi auis vel-
les esse fili mi. rñdit fili⁹. aquila. Dixit p̄ ei. et quare
rñdit ille. qz est oim auium regina et sup oēs aues
volat. Vocauit scdm et dixit. tu fili si de⁹ veller te
facē autē de q̄ esses magis p̄tutus. rñdit. de falco-
ne. ait p̄. et q̄re. Quia est auis q̄ portat in pugno
nobiliū. et qñ vadunt venatus irruit sup aues fm̄
nobilitatē suā et occidit mō vnā mō aliaz. Quib⁹
auditis vocauit terciū et dixit sibi quēadmodū fe-
cit alijs. Qui rñdit q̄ volebat esse sturnus. qz sem

per volat cū comitatus et societate et multitudine
maxima. His peractis venit p̄dictus dñs et condi-
dit testamētū dicens. Dimitto filiū meū iuniorē
dominū et heredē ciuitatis. quia petiit vt sturnus
esse in cōmunitate et societate viuere. Et talē decet
habē rectore ciuitatis. Ita in p̄posito deus p̄ ha-
buit tres filios. scz lucifer. adā. et ibm xpm. Luci-
fer velut aquila petiit volare sup altitudinē nubū
Adā velut falco rapax sup poma ligni veriti se
imersit. **Ips** vō cōuersationē cōmunitatis elegit
Baruch. iij. In terris visus ē et cū hominib⁹ con-
uersatus ē. et ille ē heres. Et tales sunt paupes ce-
lestē hereditatē possidētes. **Iaco. ij.** Nonne elegit
deus paupes in hoc mūdo. diuites in fide et here-
des regnū. qd̄ repromisit deus diligētib⁹ se. **Ma-**
thci. v. Bti paupes spū. ip̄soz em̄ ē regnū celoz.
De circūcisione dñi. Sermo. xxxij.

Vocatur est nomē eius

Iesús. scribit **Lu. ij. c.** et legit in p̄sentis fe-
stiuatatis euāgelio. **Q**ui p̄fens festi-
uitas ē gaudiosa rōne triū causaz. Prima causa
est rōne octauē diei natiuitatē xpi. qz octaua dies
scōp significat futurā vitā q̄ est eterna. in q̄ circū-
cidimur ab oī miseria. **Dñ** **Apocal. xxi.** Mors vl-
tra nō erit neqz clamor neqz dolor qm̄ p̄iora tran-
sierūt. ibi erit festiuitas solēns. De qua **Psalm. j.**
Celebra iuda festiuitates tuas. qz non adiūcet vl-
tra vt p̄transeat belial. i. dyabolica tēptatio. Et sic
p̄ istam octauā designat spes future vite. De quo
Heb. x. Intrauit nobis viā nouā vbi nulla tribu-
latio. **Apo. vij.** Neqz cadet sup eos sol neqz vltus
estus. neqz esurient neqz sitiet amplius. **Secūda**
causa hec festiuitas est gaudiosa rōne effusionis
sanguinis p̄ciosi quē in circūcisione fudit hodie
pro nobis. **Aug⁹.** Sicut mors et resurrectio ita et
circūcisio p nobis facta ē. qz p nobis circūcisio-
nem sustinuit vt nos ab hoc graui onere liberaret
de quo **Actuū. xv.** dixit **petrus** ad illos q̄ volebāt
q̄ cōseruaret circūcisio cū euāgelio. Quid tēpra-
tis sugū imponere sup ceruicē discipulozū. quod
neqz. i. vlt nos neqz patres nostri portare potui-
mus. sed p grām dñi nostri iesu xpi credimus sal-
uari. Idcirco hodie dabit nobis arram salutis in
sanguine suo sustinens onus legis vt nos ab one-
re legis eriperet. **Gal. iij.** Misit deus filiū suū
factū sub lege vt eos qui sub lege erant redimeret
Tercia causa est rōne nois saluatoris. in q̄ eius
grām nobis prestandā insinauit in hoc amoro-
so nomie iesus. i. saluator. Dixit em̄ angelus **Ma-**
thci pmo. Ipse em̄ saluū faciet populū suū a pec-
cat⁹ eoz. de q̄ noie bñdictio dē dulcis **Bern.** **D**no
merit dñi desideratū. dñu expectatū. multoties in-
uocatū sed nunc exhibitū. De quo dicit **Actuum**
iiij. Non est nomē sub celo in quo oportet saluari
nisi in nomine bñesu. De quo **thema.** Vocatur est
nomē eius iesus. **In** summa euāgelij duo in-
nuntiantur. Primo circūcisio xpi penalis et doloro-
sa. Secūdo impositio nois salutaris et gaudio-
sa. Primū ibi. postq̄ impleri sunt dies octo. Se-
cundū ibi. vocatur est nomē eius iesus. De primo
dicit. postq̄ impleri sunt dies octo. scilicet a nati-

Anno 1457

titate vt circūcideret puer. intellige fm vt scribit
 Genes. xviij. Infans octo dierum circūcidetur.
Non ante octauū diē. quia puer erat. nimis
 tener. ppter qd dicit Bonauentura sup. iij. in iurū.
 Non puerus puenire tēpus neq; differre nisi do
 minus dispensasset cū eis. z puer mortuus ante
 octauū diē saluabatur in fide parentū. Sed si ex ne
 gligentia nō circūcideret octaua diē z moreretur
 post octauā diē nō saluaret puer. **Nō** Bonauen.
 quia currere circūcisione alia remedia non dispo
 nebant paruulū masculū nisi cū hac cōditione q
 esset impossibile ad implendū mādarū. Sicut in
 deserto dispensabat de cū eis. Et hoc duplici de
 causa. Primo ppter piculū. quia ad modū nubis
 mouebant. eo q in colūna nubis ducebat eos. et
 sic fuissent in piculo mortis ppter instabilitatem.
 Scōdo in figura. vt vna generalis circūcisio fieret
 in terra pmissiois que fuit figura eterne vite. vbi
 circūcidemur ab omni defectu. **S**ed dicēs
 que est rō q fides ecclie nunc nō saluat pueros an
 te baptisimū sicut tūc ante octauā diē circūcisionis
 Rndet scūs Tho. in. iij. dis. j. dicēs. Fides nunc
 sufficit. h hoc nō est ppter minore efficacā fidei s
 ppter obligationē ad sacramēta que pcepta sunt.
 verbi grā. Sicut religioso nō sufficit obseruantia
 mandatorū sine obseruantia pfectionis sue. nō ex
 eo q obseruantia mādarū sit minoris efficacie.
 sed quia obligatio ē maior qua se obligant vltra
 mādata ad q tenet. quia illud tenetur facē h illud
 nō omittē. Scōdo ideo. quia baptisimū ppter sui ge
 neralitatē z pfectionē z tps indeterminationem
 alia remedia euacuauerat. nō sic circūcisio. h ad
 misit aliud remediū ante octauū diē. Itē nota cir
 cūcisio data fuit abrae in nonagesimo anno. z da
 ta fuit viris in remediū pcti originalis. **S**z pro fe
 mellis dicit bonauentura sufficiebat pfectio fidei
 mediatoris a penitibus vel ab his q gerebant curā
 paruulorū. **S**ed di. cur generi masculino da
 ta fuit circūcisio in remediū pcti originalis. Rndet
 q ideo. quia pctm viri quo ad effectus fuit graui
 pctō mulieris. Scōdo norant quo ad effectus. quia
 dicit scūs Tho. scōda scde. q. clxiij. ar. iij. Respi
 cendo gen^o pcti pctm viri usq; fuit equale. quia su
 perbia. **S**z qntū ad spēm tūc graui^o peccauit mu
 lier. quia nō solū peccauit s virū ad peccandū in
 duxit. Sed quātū ad cōditionē psonarū tūc pctm
 viri ē grauius rōne pfectionis. quia erat pfectior
 muliē. sed qntū ad effectū est maius pctm viri scz
 ade. De quo Aug. in enchiridion dicit. Ade pec
 catū viciatū totū gen^o hūanū. Nam si vir nō pec
 casset: pctm ita diffusum p totū gen^o humanū nō
 fuisset. vt dicit mgr in. ij. dist. xxij. Et apłs ad Ro.
 v. Per vnū hominē pctm in mundū intrauit. scz
 p virū z mulierē vbi duo in carne vna. p mulierē
 sensibilibiter vel specialiter. s p vtrum dānabiliter
Sed dicēs vtz circūcisio pferebat grām. Re
 spondet scūs Tho. in. iij. dis. j. q sic. qz qd in nob
 opaf baptisimū pfecte hoc causauit circūcisio imp
 fecte. Et sic i circūcisione dabat grā s. paruula res
 pectu baptisimū. quia nō ita abunde restringebat
 fomité peccati sicut baptisimus. **S**ed dicēs
 quare voluit xps circūcidi cū circūcisio data ē in

remediū pccī originalis. ipse autē est z suū immu-
nis ab omni pccō. **R**ūder scīus **T**homas pre. iij.
q. xxxvij. ar. j. vt veritatē humane carnis ostendē-
tū manicheū qui dixit eū habē corpus fantasti-
cum. **I**deo voluit effundē sanguinē suū vt se vtz
homīnē demonstraret. **S**cdo vt circūcisionē ap-
probaret. de quo aplūs ad **R**omanos. xv. **D**ico
xp̄m hīcsum fuisse ministrū circūcisionis ppter
pfirmationē pmissionū patrū. **T**ercio vt se de ge-
nere abrae demonstraret patrī datā ē p̄mo circūci-
sio. **Q**uarto vt a iudeis excusationē tolleret qui
se excūsassent q̄ eū nō receperūt. quia nō esset cir-
cūcīsus. **Q**uinto vt obediētē virtutē cōmendarēt
in eo q̄ ipse legi obediuīt. **M**atth. v. **N**on veni sol-
uere legē sed adimplere. nobis in exēplū vt obe-
diamus pceptis dei z ecclie. verbī grā. **E**cclia sta-
tuit semel in anno ad mīn⁹ confiteri z eucharistiā
sumē. de penī. z remis. **D**is vtriusq̄ sexus. **E**t po-
sit casū q̄ hō nullū habēt pccm̄ mortale. eque be-
ne semel in āno debet cōfiteri sua venialia pecca-
ta ppter obediētīā pcepti. **N**am si xp̄s qui pccm̄
nō fecit nec vestigiū vulneris habuit ligaturā vul-
neris recepit. multo magis nos nō debem⁹ vereri
Ecclī. iij. **N**on p̄ndaris p anima tua dicē verū.
Sexto vt spūalem circūcisionē docēt. **D**icit enim
aug⁹. in li. de doctrina xp̄sana. **O**m̄is christi actio
nra est instructio. nō corporalis s̄ spūalis. vt vult
Ouge. **S**icut mortui sum⁹ spūali morte eo mori-
ente. sic circūcidi debem⁹ spūali circūcisione. eo q̄
inquit aug⁹. ad valerianū. z habet in canone de p̄sc.
dist. iij. c. **E**x quo q̄ circūcisio carnis erat signum
iustificatiōis z purgatiōis aie. **B**erū. **Q**uid pdest
circūcisio corpis sine circūcisione mēt⁹. q. d. nihil
Ideo circūcisio corporālī cessauit. **D**icit sanc⁹
Tho. sup. iij. dist. j. quia qū venit quod pfectū est
cessare debet qd̄ imp̄fectū est. **S**ed baptisumus est
p̄fectior circūcisione. **P**rimo rōne significa-
tionis. quia exterior ablutio significat interiorem
nō solum ab originali sed etiam ab omni actuali
peccato in adulto iudeo vel gentili baptizato **E**x
chiel. xxxvj. **E**ffundā super vos aquam mundā z
mūdabimini ab omnibus iniquitatib⁹ vestris.
Secundo ratione efficacis opationis. quia abun-
dantior grātia datur ad bene operandū z ad somi-
tem restringendū. **T**ercio ratione generalis obli-
gationis. quia circūcisio habuit determinatū po-
pulum. scz iudaicū. **N**ā licet alios etiā posset sal-
uare vt gentiles. non tū tenebant nec obligabant
Etia habuit determinatū sexum vt virilē. **E**tia ha-
buit determinatū tēpus. **B**aptisumus vō est com-
munis oib⁹ hoib⁹. et ad eū obligant om̄s saluari
volentes si eum habere possunt. vt dicit saluator
Joh. iij. **N**isi quis renatus fuerit ex aqua z sp̄ritu
sancto non intrabit in regnū dei. **C**ircūcisio vō
nō fuit talis p̄fectionis z obligationis. ideo debet
cessare. **S**ed dicēs. quō debet vel posset cessare.
cum scribit **Gen. xvij. q̄** datur in sedus eternum.
Rūder scīus **T**ho. super. iij. vtz est quo ad signa-
tum. z quantū ad id qd̄ successit. **D**el aliter. eter-
num capis p̄ seculo. i. tpe longo. vt habet **Ps̄l.**
ij. **A** seculo fregisti iugū meū. i. a longo tempore.
Ideo non circūcisio corporis necessaria est ad sa-

De Circūcisione dñi

lurem sed cordis. de qua Deute. x. **C**ircūcidite p-
puciu cordis vñ. **B**erñ. Nos circūcidē necesse est.
nō lūtera s̄ sp̄ritu. nō in vno mēbro s̄ in toto cor-
pore. **P**rimo circūcide oculos a visione va-
nitatis. ps. cxvij. **A**uerte oculos tuos ne videant
vanitatem. **C**onquerit em̄ **H**iere. **T**ren. iij. **O**culus
meus dep̄datus ē animā meā. **D**icit nāq̄ **A**ug⁹.
de fide xp̄iana. **N**on dicatis vos habē animos pu-
dicos cū habetis oculos impudicos. q̄ impudicus
oculus impudici cordis ē nūcijs. vt h̄ et̄ in ca-
none. xxxij. q. v. **N**ec solo. **E**t sic circūcidit iob
oculos suos. **J**ob. xxj. **D**ep̄gi fedns cū oculis
meis ne cogitare de v̄gine. **S**ecundo debes cir-
cūcidere aures ab adulationib⁹ et detractionibus
audiendis. de quo **E**ccl. xxvij. **S**ept aures tuas
sp̄itis. et linguā nequā noli audire. et verba detra-
ctoria. quia d̄t **B**erñ. in li. de cōsiderationib⁹. **D**e-
tractor et libens auditor vterq̄ portat dyabolū in
lingua sua. **P**s. c. **D**etrabentē secreto primo suo
hūc p̄sequer. **A**pl̄s **R**o. j. **D**etractores deo odī-
biles. **I**do **E**ccl. xxvij. **S**ufurro et bilinguis ma-
ledictus. **T**ercio debes circūcidere os et linguā
a mēdacijs. qd̄ docet apl̄s ad **E**ph. iij. **D**eponen-
tes mendaciū loq̄mini veritatē vnusquisq̄ cū pri-
mo suo. q̄ scribit **S**ap. j. **O**s mendax necat aiām
Ido h̄ in can. xxij. q. v. **C**auete. et est **A**mb. **C**auete
fr̄es mēdaciū. quia oēs qui amāt mēdaciū filij
sunt dyabolī. eo q̄ scribit **J**ob. viij. **M**endax est et
p̄ eius. **O** q̄ sunt in circūcisi labijs et volūt esse re-
ligiosi nō refrenātes linguā. **J**aco. j. **S**i q̄s putat
se religiosum esse nō refrenās linguā suā hū⁹ va-
na est religio. **J**acobi. iij. **L**ingua n̄ra vn̄uersitas
iniquitatis. ideo necessaria ē circūcidi. **E**ccl. xxvij.
Perbis tuis stateram facito. et frenos ori tuo re-
ctos. **J**aco. j. **Q**ui in verbo nō offendit h̄ p̄fectus
est vir. **Q**uarto debes circūcidē cor a malis co-
gitationib⁹. **E**sa. j. **A**uferte malū cogitationū v̄rā
ab oculis meis. **R**o **S**ap. j. **P**eruerse cogitationes
separāt nos a deo. **I**do **A**ug⁹. in eplā ad demetria-
dem virginē. **N**e dixeris. cogitauī malū s̄ nō feci
hoc cogitare crimen ē qd̄ facē nephas ē. **I**do **J**a-
cobi. iij. **P**urificate corda v̄ra. s. a malis cogitatio-
nibus. **S**ap. j. **I**n cogitationib⁹ impij interrogatio
erit. ideo **A**ug⁹. **Q**uicqd̄ p̄der dicē p̄deat et co-
gitare. **Q**uinto debes circūcidē manus ab ope-
ribus malis. **J**ac. iij. **E**mūdate man⁹ peccatores
Ro fm̄ ps. xvij. fm̄ puritatē manū mearū retri-
buet mihi. **A**poē. xij. **O**pera illoz sequunt illos
Matth. xvj. **F**ilius hoīs veniens est in gl̄ia pa-
tris sui. et reddet vn̄cuiq̄ iuxta opa sua. **S**exto
debes circūcidere pedes. i. affectōes et voluntates
p̄uas. **A**ug⁹. **D**es aīe amor est et affectio ei⁹ seu
voluntas. **B**erñ. **D**ominī deū habē volenti semp̄
scrutanda est cōscientia qd̄ vult. **N**am sicut pax ē
hoīb⁹ bone voluntatē. sic dānatio est his q̄ sunt
male voluntatis. q̄ scribit in canone. lvj. dī. **N**asci.
Volūtas hoīs est origo vicij et virtutis. **S**epti-
mo debes circūcidere totū corpus a carnalib⁹ de-
siderijs et voluptatib⁹. **J** Pet. ij. **O**bsacro vos ab-
stinere a carnalib⁹ desiderijs q̄ militāt aduersus
animā. **J** Choz. x. **A**rma militie n̄re nō sunt car-
nalia sed sp̄ualia. ad **R**om. viij. **Q**ui fm̄ carnem

sunt deo placere nequeunt. **I**deo ad **Gal. v**. **S**p̄u
ambulate et desideria carnis nō p̄ficientis. q̄ si fm̄
carnem vixeritis morietis. **R**om. viij. **A**ug⁹. **D**e q̄
parua est cōcubitus hora per quā p̄ditur vita eter-
na. **S**exto debes circūcidere oēs mores
et oēm vitā tuā a p̄ua cōsuetudine. de qua in ca-
non. dist. viij. **M**ala cōsuetudo quasi p̄nctiosa cor-
rupela est vitanda. quia dicit **A**risto. vij. ethico.
Difficile resistit cōsuetudini que assimilat natu-
re. **H**iere. xij. **S**icut ethiops nō p̄t mutare pel-
lem suā et sic vos nō poteritis b̄nfacere cū v̄dite
ritis malū. **S**ap. xij. **C**onualescere antiqua cō-
suetudine hic error tanq̄ lex custoditus est. **I**deo
exclamat **C**hryf. **D** infelix cōsuetudo peccandē
quanto magis peccant tanto minus intelligunt.
Grego. **H**oc nō erit cōsuetudini licitū qd̄ rōni est
p̄bitū. et dicunt tūc. ante centū ānos et vltra ho-
mines chorisabant et glosse v̄uebāt. vel sic pom-
pose incedebant. **A**udī qd̄ scribit de testib⁹ et at-
estationibus. **T**anto gratioza sunt crimina quāto
diutius infelicē animā detinent alligatā. **S**imilit̄
in cano. xxij. q. j. **S**cisma. **C**ōsuetudo mala q̄nto
diuturnior tanto p̄nctiosior. **I**do est circūcidenda.
Idcirco noli allegare. **E**go nō solus sum. plures
etiā faciūt **B**. **N**udet sic h̄iero. **M**ultitudo socioz
nō sinit crimen impunitū. vt scribit in cano. j. q. j.
multi. **E**t nō m̄n⁹ ardet q̄ cū multis ardet. **E**t sicut
circūcisio corporis fiebat petra acuta materiali. et
sic fm̄ **B**erñ. petra acuta cōpunctionis circūcidat
vuln⁹ criminis. **E**t **B** q̄ntū ad p̄mū. **M**ixi sc̄do sub
iungit ip̄ositio nois saluatoris. ibi. et vocatū ē no-
men ei⁹ iesus. i. saluator. **E**t merito. q̄ p̄pter n̄ram
salutē venit in mūdū. de q̄ apl̄s. j. ad **C**h̄m. j. **F**i-
delis sermo et oī acceptōe dignus. q̄ iesus x̄ps ve-
nit in hūc mūdū p̄ctōres saluos facē. **I**sc̄t plu-
res fuerūt isto noie vocatū. **H** erat solū fm̄ aliq̄lem
et t̄palē salutē. nō aut̄ eternalē et totalē. **D**ic̄
nota tres fuerūt illi⁹ nois q̄ t̄palē salutē exhibue-
runt populo dei. **P**rim⁹ fuit **I**osue. de quo **E**ccl.
xlvj. **F**ortis in bello iesus fili⁹ nane successor moy-
si. **N**ā sicut per iordanē sicco pede populū duxit
in terrā p̄missionis. **I**osue. iij. et sic noster h̄iesus
oēs saluandos in limbo detentos duxit in celum
et nobis ianuā aperuit vite. vt patet **A**ctu. j. **S**e-
cundus iesus fuit fili⁹ syrach qui fuit doctor. et cō-
p̄sūt **E**ccl̄asticū. vt dicit h̄iero. in p̄logo. **H**ic
docuit vicia vitare et virtutes opari. de quo **E**ccl̄-
stastici. xxj. **F**ili si peccasti nō adiciās iterū. s̄ de
p̄st̄inis dep̄care vt tibi dimittantur. quasi a facie
colubri fuge peccata. **E**t sic noster iesus. **J**ob. viij
et. v. **V**ade et iā amplius noli peccare. **S**ecundo
docuit virtuose vivere. **E**ccl̄. ij. **F**ili accedens ad
seruitutē dei sta in iusticia et timore. **I**nclina aurē
tuam ad verba intellectus vt in nouissimo crescat
vita tua. in dolore sustine. in humilitate patientiā
habe. crede deo et recuperabit te. **E**t sic noster h̄ie-
sus docuit virtutes **M**atth. v. **B**eatī pauperes.
sp̄ritu. beatī mites. beatī pacifici et c. **T**ercius **I**e-
sus fuit magn⁹ sacerdos. de quo **Z**ach. ij. **O**sten-
dit mihi domin⁹ sacerdotē magnū iesum stantem
coram angelo dñi. **I**ste fuit annus illius qui com-
p̄sūt **E**ccl̄asticū. **H**ic iesus hostias pro popu

(Zach fuit illud Ihesus p̄p̄t)

lo obtulit. ut decet summū sacerdotē. De quo ad
 Heb. v. Dis pontifex ex hoib⁹ assumptus p hoib⁹
 cōstituit in his q sunt ad deū ut offerat dona et
 sacrificia p pctis. Sic et n̄r ih̄s semetip̄m obtulit
 p pctis n̄ris. de q ap̄ls ad Heb. ix. Semetip̄m ob-
 tulit deo: emundans cōsciam n̄ram ab opib⁹ mortu-
 is. Hic orauit p p̄plo sicut decet sacerdotē. ut dicit
 Hieronim⁹ ad Damasum papā. et h̄ in cas. x. q. i.
 quia. Sacerdotes p oibus dñt orare q̄ p̄lynas et
 oblationes accipiunt. Et sic x̄ps summ⁹ sacerdos
 orauit p nobis. Hodie orat corā dō p̄re. ad Heb.
 vij. Accedēs p semetip̄m ad deū sp̄ viuēs ad inter-
 pellādū p nobis. Iō magis p̄gruit sibi hoc nomē
 ih̄s. q̄ ip̄e ē verus totalis et eti⁹ saluator. Iō dixerit
 samaritani Joh. iij. Nūc cognouimus et scimus
 q̄ hic ē vere saluator mūdi. Nā oia illa q̄ isti tres
 p̄noīati in se ad salutē p̄pli habuerūt. ih̄s n̄r in se
 p̄fectissime habuit. Fuit doctor cū ih̄u filio syrach
 in p̄dicatōne. Fuit sacerdos magnus in passione.
 Fuit dñx populi fidelis in ascēsiōne. Et dicit
 ceres. cū ih̄s sit xp̄istū nomē eius. quare nō nomia-
 mur a ih̄u saluari. sicut a x̄po xp̄iani. Rūdetur q̄
 h̄ duo noīa ih̄s x̄ps sp̄alit dñō n̄rō conueniunt.
 Ih̄s ē nomē p̄sonē et cōuenit ei fm̄ diuinitatē. ob
 h̄ in p̄nti nō denoiāmur saluari. Ips̄ vō nomē di-
 gnitatis. et cōuenit ei fm̄ hūanitatē. et ob h̄ in p̄sent
 denoiāmur a noīe dignitatis. q̄ debem⁹ eē reges
 sp̄uales sp̄ualr nos regētes. et sacerdotes sp̄uales:
 sp̄uales hostias offerētes. Apoc. i. Fecit nos dō
 n̄rō reges et sacerdotes. Et. i. p̄f. ij. Vos estis ge-
 nus electū regale sacerdotū. Decē rō q̄re nunc
 xp̄iani dīcūtur a x̄po. sicut p̄dixit ysa. lxx. Seruos
 suos vocabit alio noīe. s. ut nō dicant iud̄i q̄ xp̄iāl
 Subdit. i. q̄ q̄ b̄ndictus ē sup̄ terrā. s. b̄ndictōe ḡic.
 b̄ndicet in deo. s. b̄ndictōe gl̄ie. S̄z ve illis q̄ tm̄ p-
 ticipant nomē et nō rem. q̄ opa xp̄ianoz nō h̄nt.
 de q̄b⁹ Orige. Audite desides audite negligentes
 q̄ speratis in hoc saluari q̄ xp̄iani appellamini et
 xp̄ianoz opa nō facitis. cū dicit saluator n̄r Mat.
 vij. Nō oīs q̄ dicit mibi dñe dñe intrabit regnū ce-
 loz. s. q̄ facit volūtātē p̄ris mei. iō Augu. Frustra
 xp̄iani nomē sortit̄ q̄ xp̄m minime imitat̄. Nā xp̄i
 ani nomē nō saluat hoīem s̄ v̄rus. Ap̄ls. i. Choz
 iij. Nō in f̄mone ē regnū dī h̄ in v̄rute. iō Chrȳ.
 sup̄ Math. Qui nō cōuersat fm̄ xp̄i v̄bū nō intra-
 bit in regnū celoz. Isti b̄n noīant xp̄iani s̄ non de-
 nominātur. q̄ denoiatio ē p̄cipatio rei et nomis.
 Et tunc in futuro dicemur saluari. q̄ consumma-
 bimur in salute et cōfirmabimur. ut iā nō possem⁹
 illū amittere. vñ Isa. li. Salus mea in sempiternum
 erit. et iusticia mea nō deficiet.

Sermo xxxiiij. Ad idem.

Quā impleti sunt

p̄ dies octo ut circūcideret puer scribitur
 In. ij. et legē in hodiernē diei officio.
 P̄dicat naturales q̄ a vite p̄cedunt q̄dam pal-
 mites infructuosi q̄ nō fructificant. et cū h̄ fructus
 in alijs ipediunt. eo q̄ hūorem attrahunt a radice
 q̄ deberet trāsire ad alios palmitēs. et nisi tales cir-
 cūcidant impediunt fructū. Sp̄ualr p̄ vitē intelli-
 gitur adā quē deus plātauit et posuit in paradīsus

voluptatis. ut botros v̄ntū et v̄nū dilectōis fer-
 ret. Sed ben ab eo p̄cesserunt q̄dā palmitēs infru-
 ctuosi. s. originaliū pctōz. q̄ in oēs posteros suos
 sunt transfusi. ad Rom. v. Per vñū hoīem pecca-
 tū intrauit in mundū. et impediēbat fructū bono-
 rum op̄ez. ps. xij. et. luj. Nō est q̄ faciat bonū nō ē
 vsq̄ ad vñū. Iō necesse est fuit q̄tenus p̄ciderent
 et eradicarent ut afferit saluator. Math. xv. Om̄is
 plāratio quā nō plātauit p̄r meus eradicabit. Et h̄
 eradicatio facta ē p̄ circūcisiōne q̄ data ē ad culpā
 originālē tollendā quā x̄ps hodie p̄tulit. de q̄ the-
 ma. In summa verboz dñō innuunt. P̄rio pro-
 ponit t̄p̄is determinatōz. sc̄do subiūgit salutē opa-
 tiōne. P̄rimū ibi. postq̄ impleti sunt dies. Sc̄dm
 ibi. ut circūcideret. De p̄rimo dicit. Postq̄ imple-
 ti sunt dies octo. s. a t̄p̄e natiuitatis. dicit Symon
 de cassia. Ecce eternus ex p̄re mensurā. quia crea-
 tor inter creata factus est. et tangit manib⁹ h̄o de⁹.
 Sed dī. cur octaua die. Rūdetur. q̄ hoc ip̄s
 est in lege determinatū Gen. xviij. Infans octo di-
 erū circūcideret. Sc̄do iō. q̄ aī octauū die erat pu-
 er nimis tener. Et non diutius p̄ octauū diem. ut
 cū puā haberet imaginatōz minorē sentiret dolo-
 rem. Tertio mystice ad insinuandū q̄ in octaua
 etate. s. in generali resurrectione ab electis oīs sup-
 fluitas corruptele et indecētie auferet. vñ Isa. xxv
 Auferet dñs deus lachrymā ab om̄i facie et oppro-
 briū p̄pli sui. Quarto ad insinuādū q̄ circū-
 cisiō sp̄ualis d̄z fieri p̄ octo q̄ requirunt ad decisiōne
 peccatoz. Prima dies est pcti cognitio. dicēdo cū
 ps. i. Cū iniquitatē meā ego p̄gnosco. Nā pctm̄ se-
 quūt m̄lta mala. obscurat em̄ intellectū. De q̄ aug.
 Pctm̄ est tenebra q̄ obtundit intellectus et inficit
 affectus. et oibus bonis gratuitis spoliāt. Idcirco
 bonū est hoī ista cognoscere et oēm vilitatē ei⁹. nā
 malū non euitat nisi cognitū. Sic p̄gnouit. Se-
 neca vilitatē pcti dicēs. Si scirē dōs ignoscuros
 et hoīes ignoturos adhuc peccare dedignarer pro-
 pter pcti vilitatē. Sc̄dus dies d̄z pcti contritio.
 Quid p̄deset pctm̄ cognoscē si nō doleret de of-
 fensione dei. Hiero. Nulla culpa delect nisi tristitia
 anxiet. T̄ren. ij. Delur mare cōtrito tua. sicut
 mare ē amay. et sic p̄trito. Hiero. vj. Iuctū vnige-
 genitū fac tibi planctū amay. Dicit em̄. s. thomas
 Dolor de pctis d̄z esse maior q̄ q̄cunq̄ dolor deli-
 beratus de q̄cunq̄ re. Rō. quia sicut deus d̄z nob̄
 sup̄ omnia placere. sic offensio dei que fit per pec-
 catum d̄z nob̄ sup̄ omnia displicere. dicit igit̄ cū
 Ezechia rege illō ysa. xxxviij. Recogitabo tibi oēs
 annos meos in amaritudine anime mee. Tercius
 dies est p̄positum non peccandi. Hoc docet Isa.
 c. i. Quiescite puerse agē. discite b̄nfacere. Notan-
 ter dicit b̄nfacere. quia dicit Ambro. in li. de offi. et
 h̄ in cas. lxxxvj. dī. non satis. Non satis est bene-
 velle nisi affit b̄nfacere. Cui consonat Grego. Nō
 satis ē mala non agē nisi quis studeat bonis op̄e-
 ribus iudare. Iura illud ps. xxxij. Declina a ma-
 lo et fac bonum. Quartus dies est pudor de pec-
 cato. Et ē magna pars p̄nie. teste Augustino lib.
 d̄ p̄nia. vbi dicit. Per vos peccastis. p̄ vos erube-
 scatis. Erubescētia em̄ magnam partem habet re-
 missionis. Eusebius. Per eundem em̄ penam t̄p̄at

p̄r agnatio

p̄r ḡticia

p̄r p̄finitū peccatū

p̄r pudor pcti

De circūcisione dñi

quā dñs p pctō pati debuerat. ut inq̄t etiā **R**ichar. de. s. victo. De quāto vēcūdia maior. de tāto i ocu lis dī clarior. de q̄ **E**cclī. iij. Est cōfusio adducens gloriā. Cōuerso de malis dī **Z**ophonie. iij. Nesci ūit iniqu⁹ p̄fusione. Quintus dies est timor. de fu turo iudicio. puerbi. xv. Per timorem dñi oīs hō declinat a malo. Nā q̄s veller furari v̄l aliq̄ue occi dere in p̄ntia iudicis. nullus. q̄ vtiq̄ timet. Et sic de oia videt. vbiq̄ p̄ns ē. puerbi. xvi. Dēs v̄le ho minū patet oculis eius. **I**o Boetio de consol. Ma gna ē nobis iudicia necessitas p̄bitatis cū oia aga mus aī oculos iudicis cuncta cernētis. Nam si ti mes hoīem q̄ nolles male agē in ei⁹ cōspectu. ma gis vō deū. **E**cclī. j. Timor dñi expellit pctm. et sic ps. cxviii. Iudicijs em̄ tuis timui. Et merito q̄a scribit in cas. xj. q. j. Sacerdotib⁹. Nemo scit qual in iudicio dei futurus sit. **I**o **H**iero. dicit. Siue comedā siue bibā siue aliud faciā sp̄ videf mibi il la vox sonare in aurib⁹ meis. Surgite mortui veni te ad iudiciū. **S**ept⁹ dies est fiducia remissionis. **M**at. ix. Cōfide fili remittūtur tibi pctā. Nā scri bit. puerb. xv. Per misericōdiam et fidē purgant pctā. Hanc iudas nō habuit iō a pctis solutus nō fuit **A**ug. Pnia q̄ ē sine fiducia ē sterilis et manet sine misericōdia. ut **E**chayn **G**en. iij. dicit. Maior ē iniqui tas mea q̄ vt veniā merear. **B**erū. **P**etrus cayn. maior est dei misericōdia q̄ oīs n̄ra miseria. **A**ugustī. Quid cōuerso nō ignoscit cū effusio sanguis xpi ignoscēbat. **I**o de diffidētib⁹ dicit **A**mb. Nō p̄r agē veram p̄ntiam q̄ nō spauerit indulgētiā. **S**e ptimus ē oīo deuota. **E**cclī. xxi. Fili si peccasti non adijctas itēz. h̄ de p̄ntis deprecare vt remittant tibi. vt h̄ **M**at. xvij. Serue neq̄ om̄e debitū dimi si tibi qm̄ rogasti me. Dic igit cum **T**hob. ia. iij. Me reminiscaris dñe delicta mea. **O**ctau⁹ dies est dile ctio. **A**ug. non solū oportet deū timē vt iudicem h̄ etiā diligē vt iustū iudicē. **A**ug⁹. Cetera nō profūt si charitas desit. **P**ilari⁹. Frustra erit oīs opatio nisi assit dei dilectio. In illo die octauo. i. dilectōis fit plēa circūcisio remissionis. puer. x. Vniuersa delicta operit charitas. **I**o **A**lio mō p octo di es p̄nt intelligi octo q̄ si diligēter cōsiderant oēm volūtātē malā a nobis circūcūdūt. Et hōz septem enumerat **B**erū. dicēs. Septē sunt de essentia ho minis q̄ si hō cōsideraret inētm̄ non peccaret. et enumerat ea dicēs. **P**rimū ē naturā v̄lis **G**enēf. iij. Pulvis es et in puluere reuerteris. **S**cōm opa tio turpis. **E**cclē. vij. non est em̄ hō iustus in ter ra q̄ faciat bonū et si peccet. **T**erciū exīt⁹ flebilis. ij. **R**eg. xiiij. Dēs morimur et quasi aqua dilabimur. **Q**uartū status instabilis. **I**ob. xij. Hō natus de muliere breui v̄nēs tpe replet multis miserijs. et nunq̄ in eodē statu p̄manet. **E**cclī. x. Rex hodie ē et cras moriet. **Q**uintū dānatio detestabilis. **A**tha nasius. Qui mala egerunt ibunt in ignem c̄num. **S**extū mors tristabilis. **E**cclī. xli. Mors q̄ amara est memoria tua. **S**eptimū dissolutio miserabilis **E**cclē. iij. Cuncta subiacent vanitati. et oia p̄gūt ad vñū locum. de terra facta sunt et in terram pari ter reuertunt. **O**ctauū potest esse consideratio glo rie ineffabilis. ad quā nihil cōmūnatum intrabit. **A**pocal. xxi. et **I**sa. xxi. Collatur impius ne vide

at gloriā dei. **I**deo **G**reg. Si cōsideram⁹ q̄ p̄ mituntur nobis in cellis v̄lscit oia q̄ sūt in terris **T**ercio mō fm̄ nico. de lyra in glo. dicit per dies octo designant anni. fm̄ illud **E**zech. iij. Diem p̄ anno dedi tibi. **R**ebet igit infans octo anno rum circūcūdi. hoc ē a turpib⁹ restringi et inhōestis q̄ tunc incipit h̄c vsum rōnis. q̄ dicit **A**ristot. ij. ethicoz. non pax facit ad virtutē a puericia assuefi eri ad virtutū opa et. **M**ixi scōo subiūgit salutis n̄re opationē dicēs. vt circūcūderet puer. **A**ug⁹. de fide ad petrum. **F**irmissime tene et nullatenus du bites oēm hoīem q̄ p concubitū v̄ri et mulieris cō cipitur cū originali pctō nascit filium ire. De quo ap̄ls **E**ph. ij. **E**ramus omēs natura filij ire. Et q̄ puer natus aīq̄ haberet vsum libet arbitrij non potuit se disponere ad grām. iō oportuit institue re aliq̄ remediū q̄ pctm̄ originale tolleret ex ipso ope opato. iō statim post morbū deus instituit re medium p̄ originale peccatum. **I**o **E**t dīc **A** go de sanc. vic. **Q**uinq̄ remediā p̄ successum t̄pis deus dedit. **P**rimū fuit oblatio. et incepit ab abel. **G**en. iij. **R**espexit dñs ad abel et ad munera eius et durauit vsq̄ ad diluuiū et. **S**cōm ē sacrificiū et incepit a noe. et durauit vsq̄ ad abraā **G**en. viij. **C**ū noe de archa egressus eēt edificauit altare do mino. et de cunctis volatilib⁹ et pecoribus mun dis obtulit super altare. **T**erciū fuit decimatio. et incepit ab abraā et melchisedech. **A**braam enim tāq̄ sumo sacerdoti decimas dedit melchisedech. **G**en. xiiij. **Q**uartū ē circūcisio q̄ incepit ab abraā **G**en. xviij. dicit deus ei. **H**oc ē pactū q̄ cōstabit inter me et vos et semē tuum post te. circūcūdet in vobis om̄e masculinū. **Q**uintū ē baptisimalis re generatio. et illud incepit quātū ad materiā quan do xps baptisatus est. tunc em̄ tacu sue mundissi me carnis v̄m regeneratiū contulit aq̄s. **Q**uātū vō ad formā qm̄ dixit **M**at. vi. Euntes baptisate eos in noīe p̄ris et filij et sp̄s sancti. **Q**uantū vō ad efficacitā qm̄ exiuit sanguis et aqua ex ei⁹ latē. **I**ob. xix. **I**ta aut̄ qm̄ deus assumpsit p̄ nob. **P**rimo oblationem. ad **E**ph. v. **O**btulit semetip̄s p̄ nobis imaculatā hostiā. **P**rimo obtulit carnes suā in sc̄ficatōz. ps. lxvij. **Q**uē nō rapui tūc exol uebā. **S**cōo sanguinē in redemptionē. j. **P**etri. j. **N**on corruptibilib⁹ auro vel argento redempti estis. h̄ sanguine agni incontaminati. **T**ercio ani mām in reconciliationē. **I**ob. x. **N**on⁹ p̄stoz ani mām suā ponit p̄ oibus suis. **Q**uarto diuini tatē in fruitionē. **I**ob. xvij. **H**ec est v̄ta eterna vt cognoscant te solum v̄x deum. et quē misisti ibm̄ xpm̄. **S**cōo sacrificiū assumpsit quādo se i ara crucis imolauit. scribit em̄ **I**eni. vi. **O**m̄ne sacrificiū sacerdotū igne cōsumet. et sic ip̄e i igne amo ris in cruce imolatus est. **I**u. xij. **I**gnē veni mitte re in terrā qd̄ volo nisi vt ardeat. **C**oncrematus ē igne doloris. **T**ren. j. **O** vos omnes qui trāsitis p̄ v̄iam attendite et videte si est dolor sicut dolor me us. **E**x illo igne amoris et doloris ascendit fumus odoriferus qui deum patrē reconciliauit. **E**ph. v. **I**ps dilexit nos et tradidit semetip̄m pro nobis oblationē et hostiā deo in odore suauitatis. **T**ercū remediū fuit decimatio. h̄ decimas rex

hinc de
iudicio

99 **R**edua
remissio

18 **O**is deuota

39 **D**ilectio

no

hinc adu

tpaliū xps nō possedit. **Mat. viij.** Vulpes foveas hnt & volucres celi nidos. filius autē hoīs non habet vbi caput suū reclinet. **Sed** decias dīez soluit qñ. xl. dieb⁹. & xl. noctib⁹ ieiunauit. Et licet. xxxvj. dies sunt decima anni. voluit tñ xps qtuor supadere ad innuendū q in fuitio dei & in opib⁹ penitētie potius debemus plus facere q minus. meli⁹ ē em abūdare q deficere. qz in plus faciendo ē meritiū. & in faciēdo minus ē piculū. **Jo Gre.** in omel. Decimas dīez nos deo impendimus quādo qua draginta diebus ieiunamus. qz annus reuoluitur p. ccc. lxxvj. dies. & sic. xxxvj. dies essent decie anni. **Quartū** remediū fuit circūcisio. **Prā** est in deoz q fiebat in carne. **j. Choz. vij.** Circūcisio nihil est s̄ obfuarīo pceptoz dei. Scdā ē xpianoz q bz fieri in mente a culpa. **Deut. xxx.** Circūcidet dñs cor tuū & cor seminis tui vt diligas dñm deū tuū ex toto corde tuo & ex tota aia vt possis viuere. Tercia est brōiū q habet fieri in vtroq. s. ab omni culpa & miseria. Scdā xps nō indiguit. qz nihil viciōsum in mente habuit. Tercia in suo cruce fecit. qz oēm penatitātē & miseriā remouit. **Prīmā** vō accipere voluit. p̄mo vt verā carnē se habere oñderet. **j. Joh. v** Tres sunt q testimoniū dāt in terra. s. in humana xpi natura. spūs sanguis & aqua. Spūs quē emisit. sanguis & aqua quā effudit. Et hoc est p̄ hereticos q dixerūt eū corpus fantasticum assumpsisse. **Contra** qd dicit ap̄s ad **1. yti. iij.** Apparuit benignitas & hūanitas saluatoris dei nr̄i. Scdō vt dyabolo mysteriū incarnatōis occultaret. vidēs xps circūcidī p̄p̄ hoīem credidit q circūcisiois remediū indigeret. **Nota** xps incarnatōis suam septem sigillis sigillauit qbus diuinitatem suā s̄ humanitate abscondit. De quibus **Bern.** in finē de resurrectione. **Prīmū** sigillū q de muliere desponsata viro conceptus & natus fuit. & dyabolus scilicet ex scripturis xpm de virgine nascitur. qualem non credidit mariam fore dum sciret eam viro desponsatā. Scdō sigillum fuit infirmitas humanitatis cum vidit eū esturire. dormire. & fatigari **Joh. iij.** Fatigatus ex itinere. & sic de alijs defectibus sub qbus diuinitas latebat. Tercium q suscepit circūcisionē. rōne cuius videbatur fuisse s̄ peccato. & p consequens solū hō & nō deus. **Quartū** fuit fuga in egyptū. arguit em sic dyabolus. si em ille esset deus nō fugeret regē terrenū. **Quintū** terna temptatio. in qua xps se habuit ita q dyabolus experiri nō potuit an esset verus deus. quod tamen dyabolus desiderauit. **Sextū** dīra passio. & tandem suspensio in cruce. vbi miro mō diuinitas latuit. **Septimū** fuit sepultura xpi p̄p̄ quam vehementer parabatur purus homo. Tercio xps circūcidī corporaliter voluit vt nos circūcidēdos spūalr oñderet. **P̄** Pro quo nota circūcisio facta est in tribus locis. **Primo** facta est i egypto & in deserto tempore abraē & in abraam & in reliq̄ populo. Scdā trans iordanem in galilea iubente ioseph. Tercia facta est in terra pmissiōis. Et significant tres status quibus diuersi homines diuersi mode dicuntur circūcidī. **Prima** significat circūcisionem seculariū in egypto huius mundi. que

debet fieri a granibus culpis peccatoz mortalū. Et ea q ad eadem reducuntur. s. a corde malas cogitationes. **Isa. j.** Auferte malū cogitationū. viāz ab oculis meis. **Rō Sap. j.** Peruerse cogitationes separent nos a deo. Scdō ab ore mala verba. **Ephē. iij.** Omnis sermo malus ab ore vestro non procedat. **Rō. j. Choz. xv.** Corrumpunt bonos mores colloquia praua. Tercio ab ope illicito. quod bene figuratū est per primā circūcisionē in deserto. **Exo. iij.** Tulit zephora acutissimā petram. & circūcidit p̄p̄ncipm filij sui ne angelus occideret eum. **Q** Spūalr. acutissima petra est circūspectissima diuinitas qua indigent seculares qui volunt a mortalibus circūcidī. qz scribit **Apoc. ix.** De re ve habitantibus in terra. Triplex ve ppter triplex pctm quod regnat in mundo. aut est concupiscētia carnis. aut oculoꝝ. aut supbia viꝝe. **Jo Bern.** Valde difficile est diebus istis maxime quib⁹ malicie vis inualuit in terris criminaliū pctoz foveas decliare. necesse tñ est qui ad regnum venire desiderat vt penitus se a mortalibus circūcidat. scribitur i figura **Gen. xvj.** Masculus cuius p̄p̄ncip carō circūcisa non fuerit deleatur antina eius a populo. Et sic qui a mortalib⁹ circūcisus nō fuerit. anima ei⁹ pibit. qz nullū coīgnatū intrabit. **Apoc. xxi.** **P** Pro quo nota. res circūcidit tribus de causis. **Primo** vt p eā alia res nō corrūpat. Scdō vt fructus maior habeat. Tercio vt in cōueniēti loco locetur. sic spūalr hō dz circūcidī in fili. **Primo** dīxi vt p eam alia res nō corrūpat. sic abscedit pomus & mēbz patridū ne sanū mēbz inficiat. sic homo a pctō. qz vnas peccatoꝝ inficit aliū. & vnū peccatū inducit aliud. De quo **Greg.** Pctm qd p p̄ncipiam si abluit mox suo pondere aliud ad se attrahit. Et sic cut fm aplm. **j. Choz. v.** modicū fermentū totam massam corrūpit. sic vnū pctm mortale multa bona annihilat. de quo **Eccles. ix.** Qui in vno peccauit multa bona p̄det. scdō vt fructus maior habeatur. **Joh. xv.** Dē palmite in me nō ferētem fructū purgabit eū vt fructū plus afferat. sic i peccato mortali non est fructus boni opis. **Rōm. vi.** Quē fructū habuistis in quibus nunc erubescit. q. d. nullum. **Greg.** Nihil deo acceptū dum hō dī splīcet deo p mortale pctm. Ideo necesse est circūcisio peccati mortalis ad fructificandū. de q **Isa. xxvj.** Iste est omnis fructus vt auferatur peccatū Tercio vt cōuenientius locet. vt lapides circūciantur ad edificatū. Et sic nos si volumus locari i edificio paradisi oportet prius circūcidī & poliri **Iosue. v.** Circūcisi sunt qui volebant terram promissionis intrare. Et sic qui volunt intrare i regnū celoz. **Bern.** Petra acute p̄p̄ncipionis circūcidat vulnus criminis. Scdā circūcisio facta ē trans iordanem in galilea. **Iosue. v.** ex precepto **Iosue** & significat circūcisionē religiosoz. Dic tanto amplius super statum seculariū debet fieri circūcisio quanto se terre p̄missionis vicinijs coniuxerunt. **Sed** aut circūcisio religiosoz debet esse triplex. **Primo** in restrictione tpalim. scdō in disciplinā moralium. tertio in affectu spūaliū. **Dixi** p̄mo in restrictione tpalim. **Aug. xij. q. j.** nō dicat. Non dicatis vos hīc xpianū. habet em de statu mo

De circūcisione dñi

nachor et cano. regn. Cū ad monasteriū. Non exi-
stimet abbas dispensare posse cum monacho sup
habenda pprietate. qz abdicatio pprietatis sicut et
custodia castitatis adeo est annexa regule mona-
chali. vt contra eā nec summus possit licentiā in-
dulgere. **Iō** Hūbertus sup regulā Aug. Si mo-
nachus dicit afferriue. iste liber est meus. peccat
mortaliter. **Iō** legi. Act. iij. Erāt illis oīa cōia.
Aug di. vtz cū religioso posset dispensari circa
habendū vsum alicuius rei. **Andr** Hūbert. du-
plex ē vsum. certus et incertus. Certus vsum ē q nō
potest auferri. incertus in voluntate alterius vt au-
feratur cū ei placuerit. Et circa illū incertū vsum p-
prielatus dispēare ex cā rōnabili et necessaria. **S**
circa certū vsum nō p- dispēare. **S** p em voluntas
religiosi d- esse subiecta p-lato vt resignet qñ volu-
erit. Et si non habet talem voluntatē tunc religio-
sus ē pprietarius et sp in pctō mortali. Et null' pōt
eū absoluerē a pctis suis interim q ē in tali propo-
sito libere nō resignandī et ad cōm vitam dandī.
On berū. Monachi habenti ppriū deus negat su-
um ppriū qd est misereri et p-ere. **S**cdō dñr circū-
cidī in disciplina moralī. **J. Pet. ij.** Conuersationē
vestrā habētes inter gentes bonā. fm q docet sal-
uator. **Mat. v.** Sic luceat lux vestra coram hoib?
vt videant opa v-ia bona v-ia. **Aug.** de cōt v-ia cler-
icor. et h- xij. q. j. nolo. Nolo vt aliquis de vob in-
ueniat male viuēdi occasionē. conscia necessaria ē
nobis fama aut pris. **T**ercio in affectibus spūali-
um. qd docet apl's **Rom. xij.** Prouidentes bona
nō tm corā deo s etia corā oībus hoibus. **M**
Picit **berū.** Prouident bona corā hoib? trib?
modis. s. habitu. actōe et fīone. **P**rimo habitu vt
non sit notabilis. **Aug.** Habitus honestus sit ita
ne in eo alijs placeamus. et ne ita vt alijs scādaluz
p-beamus. **S**cdō in actōne ne sit culpabilis. **Gre.**
O actōnes tuas caute pagas ne mala bonis per-
mixta totā massam corrūpant. qz dicit idē. Nulla
bona acceptant q maloz admixtione maculātur.
Tercio in sermone vt nō sit scandalizabilis. **Sen.**
Sermo tuus nō sit inanīs s aut suadeat aut mo-
near. aut consoletur aut edificet. et qd magis ē non
scādalifet. **Mat. xviij.** De illi p quē scādalū vēit.
I **M**oc tñ sciendū q exterior circūcisio nō pdest
sine interiori. qd em lata corona pderit. aut capilli
decurtati si nō interior circūcisio comitef. vñd ad
Gall. v. Si circūcidamī xps uill pderit vob. **berū.**
Si corpis cōuersio fuerit sola erit nulla. sic exteri-
us vestis religiosa mens vana. corpus in clauistro
cor in seculo. custo dīf silentiū s murmurat cor tu-
um. psallitur ore. s cor tuū est longe a deo. de qb?
Hiere. xj. Quid est q dilectus me? in domo mea
facit scelera multa. nunquid carnes sancie auferūt
a te malicias tuas. **I**ungamus ergo interiorē cir-
cūcisionē ne simus de numero isoz de qbus dicit
apls. **ij. Tim. iij.** Spēm pietatis habētes. pīeta-
tem aut abnegantes. **A** **S**ciendū igit q trib?
modis in interioribus nris puidere debemus bo-
na. **P**rimo in cogitatione. scdo in affectōne. tercio
in intentione. **P**rimo cogitatio debet esse sancta
et munda vt deum cogitemus. **Sap. v.** Cogitatio
eoz apud altissimum. s. ad eius precepta. **Ecci. iij.**

Que pcepit tibi deus cogita illa semper. Et etiam
tua pctā qbus deū offendisti. **Deut. xxiij.** **M**emē-
to et nō obliuiscaris q ad tracūdiā puocasti domi-
nū deum tuum. s. excessibus tuis. **Apoca. iij.** **M**e-
mento vñ excideris et age pniā. qz dicit **Chryso.**
sup eplam ad **Hebre.** et h- in casu. de pniā dist. **ij. S**
iudas. Nullū inuenit delictorū tale remediū sic eo-
rum continuata memoria. **Glo.** ad cōpunctionē
et nō ad delectationem. **S**cdō affectio d- eē pura.
Aug. Qui puras affectiones vult erigere in deū
disiungat se a sensib? recedat a turpib? et noctis
in his em illudimur. **T**ercio intentio d- esse recta.
vt oīa q facim? nō ad dexterā pspitatis. nec ad fini-
stram aduersitatis intentionē nram obliquamus
s directa facie in dei laudem. **berū.** Intēde in deū
et ppter deū. **S**ed. thesaurus cordis est intēlo. ē. n.
oculus aīe. de q **Lu. vj.** Si oculus tuus simplex ē
totū corpus lucidū erit. s. totū opus. qz scribit ad
Hebr. iij. Discretor cogitationū et intentionum
cordis est ipse. **Greg. xxvij. mo.** Sicut oculus cor-
poralis est corporis lucerna. sic p radiū intētionis il-
lustrant actōnis merita. **T**ercia circūcisio facta
est in fra pmissionis. et significat circūcisionē q in
celis circūcidimur ab oī miseria pene et culpe. In
corpore a passibilitate. corruptibilitate. tarditate.
mortalitate et difformitate. **Mat. xij.** Fulgebunt
iusti sicut sol in regno patris eoz. Et sol erit septē-
placiter clarior q nunc. sicut dicit **Isa. xxx.** **S**cdō
in aīa ab omni ignorātia. **Hiere. xxxj.** Non doce-
bit vltra vir pīmū suū dicens. agnosce dñm. oēs
em me noscent a minimo vsq ad maximū. **Aug.**
de ciui. dei. **lib. xxij.** Ibi esse nrm nō hēbit defectio
nem. nosse nrm nō hēbit errorē. **I**te mens circūci-
de ab oī turbatione. et relinqtur pura leticia. **ps.**
xy. Adimplebis me leticia cū vultu tuo. **M**
Quintū remediū fuit baptisim? **E**st aut trip-
le baptisimū quē xps suscepit. **P**rimus ē baptisim?
flumis quē suscepit ad nostrā sanctificationē. **N**ā
ex tactu sue mūdissime carnis aquas sanctificauit
et eis vtuit sanctificandi dedit. **S**cdō ē baptisimū
fluminis. quē accepit xps ad nostrā iustificationē.
ipse em accepit spūscm sine mēsurā. **Iob. iij.** **N**ō
em ad mēsurā dat deus spūscm. **Glo. s. xpo.** ex q
plenitudine nobis cōicat. **Iob. j.** De plenitudine
eius oēs accepimus. **E**x qua cōicatōe nos iustifi-
cauit. **Iob. j.** **H**ic est qui baptizat in spūscō. **E**x q
iustificationē nos glorificat. vñ postq to hānes dixit
De plenitudine eius oēs accepimus. subdit. et gra-
tiam p grā. grām. s. glorificamē p grā iustificante.
Tercius est baptisimū sanguinis quē recepit ad
nostram redemptionē. de quo **Lu. xij.** Baptismo
habeo baptisari. s. cruoris pprii. quō coartor vsq-
dum pficiatur. **E**t illo baptismo sanguinis nos re-
demit. **Apoca. v.** Redemisti nos dñe in sanguine
tuo. **E** **M**am xps septies effudit sanguinem vt
nos a septem pctis moralib? liberaret. **P**rimo in
circūcisione vt hodie ppter pctm luxurie. q si pec-
casti tali pctō roga eū p amarā passionē vt tibi in-
dulgeat. **S**cdō in monte oliueti in sudore sangui-
neo ppter pctm gula. tercio in flagellatione ppter
pctm inuidie. **Q**uarto in manū pforatione corā
pctm auaricie. **Q**uinto in pedū affixione contra

ptm accide. Sexto in capite p coronā spineā cō
tra ptm supble. Septio i corde p ptm ire. Pbs
j. de anima. Ira est accensio sanguinis circa cor.

Sermo xxxv. Ad idem.

Vocatum est nomē ei⁹

Ihs. qd vocatum est ab angelo priusq in
vtero conciperetur. Luc. ij. **D** Sanct⁹
tho. pte. liij. q. liij. art. ij. dicit. Nomia si imponitur
dnt imponi a ppteratibus rex. sicut Abiaā Gen.
xvij. Non vltra vocaberis abiam s abraham. qz pa
trem multaz gentiū constitui te. Et qz ergo homi
xpo hoc munus grē collatū erat vt p ipm saluare
mur. Ideo conuenientē vocatū est nomen eius ihs
id est saluator. In vbis pmissis duo innuntur
Primo pias diuine miseratōis. scdo tangit cō
formitas angelice associatōis. Prīmū ibi. voca
tum est nomen eius ihs. scdm ibi. qd vocatum est
ab angelo. De pmo dicit Vocatū est nomen eius
ihs. **E** Sed dī. tñ scribit Isa. vij. Vocabis no
men eius emmanuel. z Isa. viij. Vocā nomen eius
accelera. detrahe. z Isa. ix. Vocabis nomen eius
admirabilis. consiliarius. deus fortis. z Zach. vi.
Ecce vir oriens nomen eius. z Isa. lxij. Vocabis
tibi nomē nouū qd os dñi noiauit. Rñdet. s. tho.
pte. liij. q. liij. ar. ij. In omnibus illis noib⁹ significa
tur hoc nomē ihs. qd est significatū salutis. Nā
ex pietate z miseratione ad nrām salutē venit i hunc
mundū. Lu. xix. Venit filius hoīs q̄rere z saluum
facere qd pterat. Idcirco vocat pmo emanuel qd
intēpretatur nobiscū deus. In quo noie innuit cā
salutis. qz est vnio diuine z hūane nature. Secun
do accelera detrahe significat a quo nos saluabit.
qz a dyabolo cuius spolia abstulit. Lu. xi. Cū for
tis armatus custodit attrū suū in pace sunt omīa
que possidet. veniet fortior eo. auferet vnuerſa ar
ma eius z spolia in quibus confidebat. z hoc fecit
xps dyabolo. Tercio nomē eius admirabilis. in b
significat via z terminus nrē salutis. in q̄tū admi
rabili p̄silio diuinitatis pducimur ad celū. Quar
to oriens fertur ad incarnatōis mysteriū. fm q̄ ex
ortū est in tenebris lumē rectis corde. vt dicit ps.
cxj. vt dīderauit zacharias p̄ iohis baptiste. Lu.
j. Illuminare his q̄ in tenebris z in vmbra mori
sedent. **S** Sed dī. quō dī nomē nouū cū etiaz
aliij vt supra dictū est vocati sunt hoc noie. Rñdet
scdus tho. vbi supra. Licet aliij vocati sunt ihs. hoc
est fm r̄palem salutē. non fm et̄nale. id Act. liij.
dixit petrus. Nō est aliud nomē sub celo in q̄ op
tet saluari nisi in nomē domini nostri ihu christi.
Hoc nomē ihs non fuit fortuite inuentuz. nec ab
homine xpo impositum. s̄ potius a deo noiatum
Isa. lxij. Quod os dñi noiauit. Item fuit a xpha
nunciatum. Abacuc. liij. Exultabo in deo ihu meo
Ab angelo imperatū. Angelus namq gabriel im
perauit ioseph vt sibi hoc nomen iponeret. Mat.
j. Pariet filium z vocabis nomen eius ihs. Hoc
idem impauit matri Lu. j. Ecce concipies in vte
ro z paries filium z vocabis nomen eius ihs. idō
Dūge. Hoc nomen dignissimū non debuit pmo
appellari ab hoibus s̄ a deo. neq ab eis in mūdū
offerri. s̄ ab angelo. id vltimo a maria z ioseph fuit

ei impositū in circūcisiōe Luce. ij. Vocatū ē no
men eius ihs. s. a maria z ioseph. De quo nomine
dicit ps. cxij. sit nomen dñi benedictū. Reuera bñ
dictū. qz hoc nomen ihs est pmo nomen gl̄osif
simū. scdo delictosissimū. tercio p̄ciosissimū. quar
to virtuosissimū sua sublimitate. Cuius sublimi
tatem describit ap̄ls Phil. ij. Dedit illi nomē qd
est sup omē nomen. vt in noie ihu omne genu fle
ctatur celestīū terrestriū z infernoy. **E** In q̄b⁹
vbis q̄ntuplex sublimitas hui⁹ noīs colligit. Pmo
qz ipm habet in reuerentia deus. q̄ ipm exaltauit
qñ ad ip̄noīs inuocatōz p̄ctōz remissionē nobis
dare p̄misit. Act. ij. Baptisef vnusq̄sq̄ vrm i noie
ihū in remissionē p̄ctōz v̄ioy. scdo h̄z ipm in reue
rentia angel⁹. in hoc q̄ ap̄ls subdit. in noie ihū oē
genu flectat. celestīū. i. angeloy. Neemie. ix. Exer
citus celli te adorat. i. angeli. tercio habet ipm in re
uerentia angel⁹ malus. i. dyabolus. qz ad eius no
minationē tremet. cum dicit. z infernoy. Iaco. ij.
Demones credunt z cōtremiscunt z subiūciuntur
Isa. xxx. Ecce nomen dñi veniet de longinquo ar
dens furor eius z gr̄atis ad portādum. i. demoni
bus. Quarto ipm habet in reuerentia creatura irrō
nalis. qz ad eius inuocatōz sibi obedit. Mat. viij.
Qualis est hic qz v̄ti z mare obediūt ei. Quinto
h̄z ipm in reuerentia creatura rōnalis. cum dicitur.
Omnis lingua cōfiteat qz dñs iesus zc. Ita cōfes
sio d̄z fieri p laudatōnē. P̄ster. xij. Diuētes lau
dem⁹ nomen tuū dñe. Ope. ad Col. iij. Quodcū
qz facitis in verbo aut in ope in nomine dñi nostri
iesu xpi facite. qz nomen est gl̄osissimū. **S** Secun
do est nomē delictosissimū in sua suauitate. Bern.
sup illud Cāt. j. Oleū effusum nomē tuum. dicit.
Arid⁹ ē omnis cib⁹ si isto oleo nō condiet. insipi
d⁹ si isto oleo nō vnget. Et subdit Bern. Hoc no
men iesus instar olei lucet p̄dicatū. pascat cogitatū
lenit inuocatū. ps. cxxxij. Psallite noi eius qm
suauē est. Reuera suauē. pmo qz delectat gustum
Bern. Iesus mel in ore. scdo delectat auditū. beñ.
Iesus mel in aure. vt dīcat sponsa Cātico. ij. sonet
vox tua in auribus meis. vox est. tua dulcis z faci
es tua decora. tercio delectat oēm interiorem affe
ctū. Bern. Iubilus in corde. Et subdit. si scribis si
legis non sapit nisi legeris iesus. z sic est nomē de
lictosissimū. **T**ercio est nomen p̄ciosissimū sui
mysterij. z attendit hoc in noie iesus quod conue
nit cūz nomine dñi thetragrāmaton. qd quattuor
l̄ris scribitur. sicut legit i glo. Exod. xxvij. z eedē
l̄re in latino reperiunt in hoc nomine iesus. I3 non
eodem ordine vt sunt ille in hebrayco Ieth h̄ est
l̄ra b. Ioth. ē l̄ra i. De ē l̄ra e. viano ē v. z iste ee
dem l̄re cōponūt iesus. adiunctis duob⁹ s. si scri
bit̄ integre. vel ponendo l̄ram c. p̄titello sup trans
uersum modo antiquo. si breuiter scribit̄ sic ihs. z
fm hoc vltra nomen thetragrāmaton nomen ihs
si extense scribat̄ abūdat in duplici s. vno erecto
sic. i. altero dō curuato s. nam si scribitur extense
iesus. tunc. s̄ s̄ significant duas naturas in eodem
supposito iesu. vt p̄ longum supeminēs alijs l̄ris
intelligit diuinitas q̄ supereminet vnuerſis qd
ammodo inclinatur ad creaturas subiectas quasi
p̄spiciendo super eas per influentiam vnuerſalē

De circūcisione dñi

Fin illud ps. cxxvij. Excelsus dñs et hūilla respicit. Per s̄ h̄o curuū intelligit natura hūana in q̄ obūm est incarnatū. ps. cxxvij. Miser factus sum et curuatus sum vsq̄ in finē. Cui⁹ figura legit. iij. Reg. iij. q̄ heliseus curuauit se sup puer. i. sup hūmanā naturā q̄ fuit pura in xp̄o. Et qm̄ hoc myste riu vnionis. i. istarū duarū naturarū in idēptitate su erit in veteri testamēto absconditū quod in nouo testamēto in noīe. i. ih̄u extitit reuelatū. Hinc ē q̄ re hoc nomē ih̄s abūdat in duplici lra s̄s vltra no mē iheragiamaton. et hoc nomen apud iudeos ē p̄ciosum et ineffabile. nec ip̄m p̄nunciare audent. qd̄ summas sacerdos in fronte portabat. Dicitur aut̄ ineffabile. nō q̄ dici nō possit. s̄ q̄ rem ineffa bile significat. Est em̄ ita p̄ciosum q̄ dicit ap̄lus. j. Choz. xij. q̄ nemo p̄t dicere voce et re seu verbo et facto nisi in gr̄a spūsc̄i fuerit intrinsece illūinat⁹. Ecce nomē p̄ciosissimū. Quarto est nomē vni osissimū. Dā est ita efficax et vniuosum vt si qd̄ fide liter petierimus in isto noīe accipiemus. Job. xvj. Amen amen dico vobis si qd̄ petieritis patrem i nomine meo dabit vobis. petite igit̄ et accipietis. Et d̄s di. q̄s. qd̄ accipiem⁹. R̄ndet. q̄tuor bona accipiem⁹ in noīe ih̄u. Primo veniā p̄ctōrū in con uersione. Act. x. D̄s p̄p̄be testimoniū p̄hibet re missionē p̄ctōrū accipe p̄ nomē eius. Crede igit̄ oī bus nec despa d̄ oībus p̄ctis tuis. et si tot essent q̄ excederēt numex arene maris vt dixit Manasses rex. ij. palipo. vl. adhuc noli despare. s̄ dic cum ps xliij. Propter nomen tuū dñe p̄p̄ciaberis pecca to meo. multū est em̄. s̄ m̄sc̄de di nō est numer⁹. Bern. Dia p̄ctā ab origine mundi cōmissa diuine m̄sc̄de compata sunt quasi vna gutta respectu to tius maris. q̄ p̄ctā n̄ra sunt finita. Arist. viij. phis. Finitū ad infinitū nulla est p̄portio. Jo ps. lxxvij. Aditua nos deus salutaris n̄r. et p̄p̄tus esto pec catis n̄ris p̄pter nomen tuum. Secūdo in nomē ih̄u accipiemus victoriā in impugnatōe. ps. xliij. In nomine tuo sp̄nc̄mus insurgentes in nob̄. si i fargat mundus. si tēptat dyabolus. in nomē iesu supamus eos. Mar. xvj. In nomine meo demo nia eijciēt. Figura. j. Reg. xvij. dixit dauid ad go lyam. Tu venis ad me cū hastā et gladio. ego venio ad te in nomine dñi. Golyath dyabolū significat. q̄ venit cum gladio carnalis temptatōis. et cū cli peo filatōis boni. et abscondit malū tanq̄ s̄ cli peo. cū hasta. i. mūdāna gl̄ia. s̄ nō p̄ualet s̄ dauid id est fidelē xp̄ianū. q̄ cū inuocatōe noīs dñi i ora tione. et baculo sancte crucis. et q̄nq̄ lapidibus. i. vulneribus in recordatōe vincit dyabolū et oēm temptatōē. Mar. vl. In nomine meo rollēt ser pentes. i. tēptatōes. qm̄ demones timent nomē iesu. ps. xcviij. Confitebor noi tuo qm̄ terribile et sanctum est. Chrys. Tanta est virtus noīs xp̄i. nō visus sed nominatus facit mirabilia. Petr⁹ rauen. In nomine iesu cecis visus. surdis auditus. clau dis gressus. sermo mutis. vita mortuis restituta ē. Ecce virtuosum. Tercio in nomine iesu recipie mus gratiam in conuersatione. i. grām sp̄ritus san cti. vñ Job. xliij. Paraclitū sp̄m̄ v̄tatis quē m̄t tet pater in nomine meo. Et videmus q̄ paupe res deuote petunt in nomine sancti Nicolai vl al

terius sancti in cuius noīe sperāt exaudiri. multo magis nos in noīe iesu in quo iussi sumus p̄tere et certificari de exauditiōe. Job. xvj. D̄s mō non peristis q̄c̄q̄ in nomine meo. petierit accipiet. Id circo ecclia om̄es oīones quas dirigit ad deum patrē concludit. Per dñm n̄m iesum xp̄m filiu tuū. Bern. Non hortaret nisi dare vellet. Iaco. j. Si quis indiget postulet a deo in fide nil hesitās ps. cxliij. Fidelis deus in omnibus v̄bis suis. Quarto recipiemus in noīe iesu gl̄iam in remu neratōe. ps. xix. In noīe dei n̄i magnificabimur sc̄z in et̄na gl̄ia. Ergo ob reuerentiā eiusdem noīs q̄libet xp̄ianus qm̄ audiret hoc nomen iesus debe ret genua flectere deuote. dicēdo cū psal. cxvij. Dñe saluū me fac p̄p̄ nomē sc̄m̄ tuum. q̄ d̄c̄ ap̄ls Rom. x. Quicumq̄ inuocauerit nomen dñi salu⁹ erit. Exemplum legit. Quidam bonus hō diu moratus fuerat cum vxore in magna sc̄titate. et illa s̄it cum eo. Immisit aut̄ dyabolus tempta tionem in eos vt suspenderent se vt sic euaderēt p̄ sentes miserias. Cum q̄ vterq̄ hac tēptatōe im probat impotuna tristis efficeretur vt nec somnū caperent nec p̄mederent. q̄s̄uit alter ab altero car sas tristitie. R̄ndit vir q̄ super om̄ia magnā b̄iet voluntatē suspēdendi se. Mulier aut̄ r̄ndit illō si mile esse desiderū suū. Consistentes autē ambo qd̄ammodo laqueos optant vt se suspēdant. Tūc mulier dixit viro suo. Dñe consulerem q̄ prius biberemus amorem iohannis mutuo de illo opti mo vino nostro qd̄ valde p̄ciosum fecimus de vi nea nostra de quo non gustauimus. nec scimus q̄ le adhuc sit vt potari leuius moriamur. placet vi ro. vinum afferunt. Quod cū vir veller bibē consi gnauit illud signo sc̄e crucis sicut cōsueuit d̄c̄s in noīe iesu xp̄i bibimus. et dedit mulieri. Cum b̄i bissent vinū cruce signatū ita fugit dyabol⁹ et om nis tēptatio recessit. ita q̄ p̄ toto mūdo hoc quod cogitarunt facere non fecissent. s̄ contriti ad con fessionem confugerunt et vitā eoz in statu bono si nuerunt. Jo Anf. in li. oīonum. c. ij. dicit. Ih̄s est nomen dulce. nomen delectabile. nomē cōfor tās p̄ctōrem. Mo legitur aliud exemplū. q̄ fuit qdā homo bonus q̄ habuit hanc consuetudinē. q̄ntēs sibi dyabolus aliqd̄ mali igerebat. et q̄ntūcūq̄ tem ptamentū in se sensit iuit ad locū oīois. et inuoca uit deū dicens. Dñe iesu miserere mei et aditua me. statim cessauit tēptatō et recessit dyabolus ab eo. Scribit Iu. x. In noīe mo demonia subijciun tur nobis. Jo Bern. super Cant. Hoc nomē ih̄s est cibus. nam torrens confortaris quotiens inuo cas et recordaris. Quid ita virtutes roborat. quid bonos mores vegetat. castas affectiones fouet. sic hoc dulce et virtuosum nomen iesus. Item legit q̄ quidam sanctus pater semel audiuit q̄ demon dicebat. q̄ ip̄i dyaboli repelleremur per hoc nomē sanctissimum iesus. Ideo bone iesu fons indefici ens et humana corda reficiens. ad te curro sitiens tu solus mihi merces sufficiens.

A Sermo xxxvj. Ad idem. Apparuit gratia di saluatoris n̄i oīb⁹ hominib⁹ erudiēs nos

ita scribitur ad **Tytū. ij.** et legit hodierna die. p. epi
stolati officio. **R**omulus dicit in speculo
naturali q. arbor moris est medicinalis tota. p. p. p.
quo ad cortices. fructus folia et radices. **S**pūaliter
hec arbor est maria que tota tam in verbo q. exem
plo et conuersatione est medicinalis. et bonis ope
ribus utilis. **Ambro.** Marie vita oim nrm morē
exemplū et disciplina. **Ideo Ecclī. xxiij.** Ego ma
pulcre dilectionis. timoris et sancte spci. in me ois
gratia vite et virtutis. transite ad me oēs q. concu
piscitis me et a generationibus meis adimplemi
ni. **Fructus eius est xps. Lu. j.** Bndicta tu in mu
lieribus et bndictus fructus ventris tui. **Amb.** **F**ra
ctus mori pmo est albus. post h. rubicundus. tercio
niger. **Et sic xps pmo albus** p. vite mundiciā. hodie
rubicundus p. sanguinis effusionē. tercio i. morte ni
ger per faciei sue discolorationē. vñ **Isa. liij.** **V**idi
mus eū non hntem spēm neq. decorē. Quos co
lores preuidit **Salomon Cantī. v.** Dilectus me
candidus et rubicundus. **Candidus** in incarnatōe
rubicundus in circūcisione. **Nam hodie effudit ro
sēū suū sanguine in pignus nre redemptionis.** **Dic
nans apōls Hebr. ix.** Dia pene mudānt in sangui
ne. **Impossibile est em sine sanguine auferre pctā**
Idcirco Iugu. in hodierno fimo. **Sicut passio**
et resurrectio. sic circūcisio facta est. **Et hec est grā**
que nobis hodie appuit omnibus. de qua thema
Apparuit gratia. **In summa ep̄le duo inuimunt**
Primo apparitio diuine benignitatis. scdo conse
cutio humane uirilitatis. **Prīmū ibi.** Apparuit grā
saluatoris nri. i. ille qui est deus per naturā et sal
uator noster per grām. **De qua apparitōe legitur**
Abacuc. ij. Apparebit in finem et non mentietur.
et **Baruch. iij.** Post hoc in terris uisus est. et cū ho
minibus cōuersatus est. **¶ Solent gaudē sub
ditū qñ ex certis signis cognoscū se hēre grām dñi
sui.** **Sic nos per incarnationē cognouim⁹ nos hēre
gōsium dñi.** **Nam a mundi exordio appuit iusti
cia. qz districtissime puniuit pctā.** **Nam angelum
apostatā ppter solā cogitationē eiecit de celis. p⁹
hoc primos parentes propter pomi degustatio
nem de paradiso expulit. deinde totū mundū os
luisio pemit.** **Et sic grā et miscōia latebat. quia de
peccantibus nō parcebat. legē dedit q. pctā punī
ret.** **Sodomā et gomorā in cēdio subuerit. mltos
in deserto pstrauit. p. murmure.** **Dathan et abyron
absorbuit terra. ecce iusticia apparuit et grā latuit**
Sed hodie octaua die legebat et hodie legitur ad
Tytū. ij. Apparuit grā saluatoris nri oibus homi
nibus. i. incarnatio. **¶ Item nota xpi incar
natio dī grā anthonomatice.** **Prio qz i eo habi
tat plenitudo oim grāy.** **Job. j.** **Vidim⁹ eū plenū
grā et ueritate.** **Et subdit.** De plenitudine ei⁹ om
nes accepim⁹. **Scda dī grā. qz oēs grē antīqrus p
misit p eā plene persoluuntur.** **Nam deus pmissit
non semel s. multotiens aduentū. s. p. praxi soluti
onem ppter qd dicit Berni.** **¶ Moies creatur in grati
tedio affecti suspectas habebat pmissiones. dixit
runt his qui annuntiabant. dicitis pax pax et non
est pax. sponder et non exhibet.** **Sed in incarnatio
ne uenit grā pmissa. de q. Berni.** **Quid euidentior
signū grē esse poterit q. q. deus p. filiū suū de si**

Non paterno ad nos misit. Tercio incarnatio dicitur
gĩa. qz ex ea hauriunt oim genera grãz. Est. n. gĩa
nihil aliud fm fido. qđ donũ diuine miscõe per
qđ remittunt mala z conferunt bona. **M**a
primus parene hereditaria successiõe quoz mala
in nos effudit vel transfudit. s. culpā. penā. amissio
nem ṽtutũ. z celestis regni p̃ditiõẽ. ob hoc qđ dru
plici gĩa indigebat hūana conditio. s. q̃ remitteret
culpam. auferret penā. conferret ṽtutē z decozem
z pmitteret efnā felicitatē. **S**cĩa gĩa. s. remissio
culpe apparuit in incarnatiõe in hoc qđ diuina na
tura vñiuit sibi hūanā. apparuit em̃ qđ remisit om̃
nē iniuriā. Sicut si aliqs sorore illius quem odio
haberet duceret manifestũ foret qđ ei rancorem di
mitteret. sic z hic. de qđ. s. Tho. pre. iij. q. j. arti. j. In
hoc gĩa z bonitas apparuit. qđ infirmitatē proprij
plasmatis nõ despectũ sũ assumpsit. aug. super ps.
Ex qđ suscepit malũ tuũ spera cõciet tibi bonum
suũ. Nā iō princeps factus ē nr̃e mortalitatē vt nos
principes faceret sue diuinitatē. Ex hoc apparet vi
missio culpe. Bern. Magn⁹ pũfactus ē vt per in
dulgentiā placari leuiter posset. **S**cĩa gĩa. s. re
missio pene apparuit in circūciõie z passiõe. vbi
soluit penā debitā. ps. lxvij. Que nõ rapui tũc ex
oluebā. Vbi dicit aug. Nos penā meruim⁹. et sol
uit p nobis agn⁹ imaculatus. qz conq̃rebat p Isa.
xlij. Servire me fecisti pctis tuis. Iō bern. Qđ
agnosce qđ grauia fuerunt vulnera tua p qb⁹ ne
cesse fuerat xp̃m dñm vuluerari. si non fuissent ad
mortem eternam nec filius in carne moreretur pro
te. Ecclj. xxi. Grām fidelissimis ne oblitiscaris.
parit em̃ p te animam suam. Nam incipit bodie
pati z sanguine suũ fundere. iuxta illud Rom. v.
In sanguine ipsius saluari ab ira p ip̃s. Nam nos
per suā circūciõie ab ipsa pena circūciõis li
berauit. Fuit em̃ magnũ ingū qđ pet⁹ dixit Act.
xv. Quid tēptatis ingū imponere sup ceruicē di
scipuloz qđ neq; nos neq; p̃res nr̃i portare potui
mus sed p grām dñi nr̃i ihu xp̃i credimus saluari
iō apls Gal. iij. R̃isit deus filiũ suũ faciũ sub le
ge vt eos qui sub lege erant redimeret. Bern. Ju
stũ erat vt quē aliena pena ligauerat aliena pena
soluar. Sic potes dicere qđ deus qnq; remedia cõ
tra pctm originale instituit. z per se p nobis suscep
sit. vide in pcedenti smone scdo de circūciõe.
Tercia gĩa. s. ṽtutũ collatio apparuit in resurre
ctiõe. qñ discipulis insuspirauit sp̃mctm dicens.
Job. xx. Accipite sp̃mctm qđ remiseritis pctā ṽr.
Nam p sp̃mctm dant virtutes. ap̃ls Gal. j. Fru
ctus spūs sunt gaudĩũ. pax. bonitas. charitas. be
nignitas. fides. patia. modestia. cõtinentia z casti
tas. Rom. v. Charitas dei diffusa est in cordibus
nr̃is p sp̃mctm. ap̃ls ad Gal. iij. Qui tribuit vob
sp̃m opaf drutes in vobis. Aug. Solus de⁹ qđ ṽt
utes nobis tribuit. Iō bern. Incassum laborat i acq
siõne ṽtutũ qđ aliunde q̃rit qđ a dño. **Q**uarta
tia est ppatio gl̃ie qđ apparuit in ascensiõe. Johan.
xlij. Dado vobis parare locũ. Uicer regnũ celoz
sit oibns cõe z generale pusilliz z magnis. Lu. xij
Nolite timere pusill⁹ grex cõplacuit em̃ pzi ṽro vo
bis dare regnũ. m̃ in eo mansiones multe sũt. s. va
rie retributões Mathei. xvj. Reddet vniciq; fm

De circūcīsiōe dñi

opa sua. s. i regno suo. **De q̄ In. xxiij.** Dispono vobis sicut disposui mibi pater meus regnū. Subiungit in textu dicens. oibus hoib⁹. i. ad vtilitatez oim. oibus em̄ natus est ad salutē q̄tū in eo est. de quo dixit angelus **In. ij.** Annuncio vobis gaudium magnū qd̄ erit om̄i pplo. Ideo natus est in diuersorio. Nā sicut ade p̄ctū. vt dicit **Aug.** in enchiridion. viciāuit totū genus hūanū. ita xp̄i incarnatio est ad salutē toti generi humano. **Io Chrys.** ad designandū istā generalitatē extra ciuitatē z ex muros pativoluit. vt intelligas qm̄ cōis est hostia p̄ genere hūano oblata. **Eccl̄. xl.** Ḡra dei sic padisus in b̄ndictiōibus. Paradisus fuit cōis in fructibus oib⁹ hoibus si in innocentia p̄stissēt. sicut fructus passionis sue. **Rom̄. viij.** Pro nobis oibus tradidit illū. Dicit. s. tho p̄t. iij. q̄ ad sufficiētiam p̄ nobis. nō aut̄ ad efficiētiam. qz aliq̄ sibi p̄p̄is sunt impedimētū p̄ p̄ctū. **¶ Sed** v̄ illis q̄ a b̄ndictiōe filij generali se excludunt. **Aug. j. lib. d̄ p̄nia.** Semper p̄esto est ḡra si non fuerit repulsa. **Io ap̄ls Heb. xij.** Videte ne q̄s desit ḡre dei. Cōquerunt aliqui q̄ non h̄nt grām. z p̄t cōq̄ri ḡra q̄ nō h̄nt hoiem se disponentem ad eā. qz dicit **Aug.** in li. de septē q̄onib⁹. Nulli vnq̄ defuit qui dign⁹ fuit. ad **Ro. x.** Idem dñs oim̄ diues in oēs qui in uocant illū. Ideo misit p̄dicatores in vniuersum mundū. **Mat. xl.** Euntes in mundū vniuersum p̄dicare euāgelij om̄i creature. i. om̄i homini. vt nullus valeat se excusare. Ideo dicit om̄ib⁹ hominibus. Ecce illa est apparitio dei diuine benignitatis. **¶ Dixi** sc̄do subiungit cōsecratio hūane vilitatē dicens. erudiens nos. s. dei ḡra. S̄z qd̄ docet. quō digne occurramus eisdem gratijsz beneficijs dei incarnati. Et primo docet qd̄ cauendū. se cundo qd̄ agendū. t̄rcio qd̄ sperandū. Primum est qd̄ cauendū est. sibi. abnegantes oēm impietatem z sc̄laria desideria. Ecce hic docet sp̄ualem circūcīsiōē. de qua dictū est supra in p̄mo z sc̄do sermone. **¶ Et** notat duo hic in textu a quib⁹ debemus circūcidī. Primum est impietas. quē fin **Ber̄n.** est deū nō colere. deū nō amare. mādāta ei⁹ nō seruare. est impietas b̄nficia ei⁹s nō curare. gratiam ei⁹s nō desiderare. est impietas quaz monet ap̄ls abnegare. Nam si impiū fuit p̄cepta dei per moysen z p̄phas oblata nō seruare. quō nō magis impiū z malū grām p̄ propriū filiū oblata nō curare. de quo ap̄ls **Hebr. x.** Tristis q̄s faciēs legē moysi sine vlla miseratione duobus vel trib⁹ testib⁹ morietur. quāto magis putat⁹ deteriora mereri supplia q̄ filiū dei cōculcauerit. z sanguines estamenti pollutū duxerit in quo sc̄tificatus est. z sp̄s gracie contumeliā fecerit. vt sunt oēs in p̄ctō mortalit̄ in gratia fusiōe sanguis ih̄u xp̄i. Sc̄dm̄ qd̄ debem⁹ cauere in recōpensam b̄nficioz incarnatiōis est q̄ abneganda sunt sc̄laria desideria. nā tantā materiam ḡraz exhibuit nobis in incarnatiōe. vt merito deberemus oia sc̄laria desideria reputare vt stercore. z sunt tria. de q̄bus. **j. Ioh. ij.** P̄me qd̄ est i mūdō aut̄ ē p̄cupia carnis. aut̄ p̄cupia oculoꝝ. aut̄ superbia vite. Et cū his deo placere nō possum⁹. fin illud **Iaco. iij.** Qui vult esse amicus hui⁹ mōdi inimicus dei constituitur. Idcirco abscidī debemus

a mundo. **j. Ioh. ij.** Nolite diligere mūdū neq̄ ea q̄ in mundo sunt. Si q̄s diligit mūdū nō ē charitas patris in eo. **Aug.** Si in te ē amor mūdī nō est q̄ intrat amor dei. **¶ Sc̄do** docet qd̄ sit agendū. z sunt tria que sunt faciēda. de q̄ textus. **Sobrie. iuste. pie** viuamus in hoc sc̄lo zc̄. **¶ In** his tribus oia genera b̄nficioz seu bonoz exercitioꝝ includunt. Nā hō p̄mo ordinari d̄z corpālē q̄ ad se p̄refrenatōz voluptatē. iō dicit **sobrie.** Sc̄do quo ad p̄mū p̄ exhibitionem equitatis. ideo dicit. **iuste** T̄rcio q̄ ad deū p̄ adoratiōē vel veneratiōē manifestatis. iō dicit. **pie.** Quantū isq̄ ad p̄mū dicit viuam⁹ **sobrie.** Est aut̄ sobrietas p̄s ip̄ante. Item nota trib⁹ modis cōtingit excedere p̄ modū. P̄mo in corde nimīū p̄sumendo. Et sic viuamus sobrie ip̄ando p̄sumptōz eleuantē. **Rom̄. xij.** Nō plus sapere q̄ oportet. s̄z s̄p̄e ad sobrietatē. i. sine p̄sumptiōe Sc̄do excedit q̄s modū nīmīū loq̄ndo. Sed viuamus sobrie ip̄ando locutōz offendentē. s. refecādo v̄ba ociosa vana z sup̄flua. nā ex nulla re ita stult⁹ z sapiēs cognoscit sic ex v̄bis. **Prover. x.** Qui p̄fert cōtumeliā in sapiēs ē. q̄ aut̄ moderat labia sua prudentissim⁹ est. iō scribit **Eccl̄. xxvij.** Verbis tuis statera facto. z frenos ori tuo rectos. non nimis laxos. **Rō puer. x.** In multiloquio nō de erit p̄ctū. **Ber̄n.** Iouis ē sermo s̄z grauitervulnerat. de q̄ **Iaco. iij.** Lingua n̄ra vniuersitas iniquitatis. nam sic parua scinilla generat ignē copiosum. sic aliquid vni v̄bū generat litigiū. iō ps. xxxij. Prohibe linguā m̄ā a malo. z labia tua ne loq̄nt̄ doli. **Proverbi. xij.** Qui custodit os suū custodit animam suā. T̄rcio contingit excedere modū in carne nimīū delectando. Dicit em̄. viuamus sobrie. ip̄ando delectatōz lasciuientē. videlicet delectatōes q̄n q̄ sensuū sp̄ealit̄ circa gustū. Est em̄ sobrietas cibis potus medicina corpis z aie. de q̄ **Eccl̄. xxxj.** Sanitas est anime z corpis vinū in sobrietate potatū z ecōuerso infirmitas in sup̄fluitate. **Eccl̄. xxxvij.** In multis escis nō deerit infirmitas. q̄ aut̄ abstinentis est adiūcet vitam. de q̄ **Chrys.** Nihil sic sanitatem efficit. egritudinē curat sicut moderata refectio. Sic etiā q̄ ad sp̄ualem sanitatē. qz sobri⁹ nō ita facile sentit titillatōz carnis z hebetudinē intel lectus sicut ebrius. nonne satius esset qm̄ se incenderet domū. z sic in crapula viuentes. **Seneca** Denter vino estuans cito spumat in libidinem. z h̄t etiā in casu. xxxv. dist. Denter. **Io ap̄ls Ephe. v.** Nolite inebriari vino. **Rō puerbi. xx.** Luxuriosiores vinū z tumultuosa ebrietas. iō ad **Titū. ij.** Iuvenes hortare vt sobrii sint. **Glo. qz** inueni⁹ p̄mū prior est ad lapsum. Dixi etiā debemus viuere iuste. glo. i. iuste viuamus. s. inter nos z p̄mū nīm iusticie regulā conseruando. **¶ Est** aut̄ dupl̄x regula inter nos z p̄rios cōseruanda. s. naturalis z legal. Naturalis quā ab initio mūdī vsq̄ ad legē moysi p̄tes antiq̄ q̄ iustē vixerunt seruauerunt. de quo **Mat. vij. z dist. j.** Humanū genus. Quod tibi vis fieri alijs fac. z qd̄ tibi nō vis fieri alteri nō fac. Hec lex naturaliter est scripta in corde. **Io dicit Ista. xlvj.** P̄renaricatores redire ad cor. nō dicit ad p̄dicatōnes. qz in seipso inuenit hoc hō. vt dicit ap̄ls. **Rom̄. ij.** Cū em̄ gentes q̄ legem non habent

naturalit̄ q̄ legis sunt faciūt. et legē non habentes
sibi ip̄i sunt lex testimoniū reddente illis conscien-
tia ip̄oz. et inter se inuicē cogitationū accusantibz
quasi diceret. Cū q̄s se sentit fecisse malum remor-
det conscientia et accusat. Si aut̄ bonuz exhibeat
conscientia non remordet nec accusat. Et sic ex le-
ge naturali detestatio pcti surgit. Idcirco conscia
dī quasi cordis scia. q̄ hō scit in corde ex naturali
lege an bonū vel malum agit. Scda regula est le-
galis que per legem mandatur. Diliges proximū
sicut teipm. ad Rom. xiiij. Qui primū diligit legē
adimplet. non adulterabit. nō occidet. nō furū
facies. nō falsū testimoniū dices. i. hoc vbo restau-
rantur. dilige proximū tuū sicut teipm. ad Ro. xiiij.
q̄ plenitudo legis est dilectio. **Tercū** ē q̄
debemus viuere p̄e. s. quo ad deū. vt colam⁹ deū
pura conscia et non ficta. Hoc facimus qm̄ dñm na-
tū imitamur. ei⁹ bñficia nō obliuiscimur. si ex de-
uoto affectu ei⁹ bñficia regratiamur. Si q̄ p̄ op̄e
effectū. mentis intellectū. deuotiōis affectū in car-
natū deū colimus cōuenienter hanc p̄tulam ob-
seruamus. De hac imitatioe monemur Iud. viij.
Qd̄ me videris facere oēs facite. nam sic ip̄e nat⁹
est corporis et circūcisus. sic et nos spūalr. Et sic pas-
sus est nobis in exēplū. j. Pet. ij. Ip̄s passus est p̄
nobis vobis relinq̄s exēplū vt sequamini vesti-
gia eius. Sed heu cōquerit̄ Bern. lamentabiliter
Sunt q̄bus nōdū est passus. sūt q̄bus nō surrexit
vsq̄ adhuc. alijs nōdū ascēdit. alijs nōdū misit
sp̄m̄ sc̄m̄. Quō em̄ humilitas dei nascit̄ in supbo
hoīe opat̄. q. d. nihil. talib⁹. n. nōdū ē nat⁹. Sūt q̄-
b⁹ nōdū ē passus q̄ labores metuūt. mortē fugiūt
q̄si illi labores sustinēdo et mortē metuēdo non vi-
cerit. Sunt q̄dam q̄bus nōdū surrexit q̄ in labo-
re anxietate et afflictione efficiunt̄ tota die non sp̄-
rituali consolatioe recepta. Alijs nōdū ascēdit. se d̄
cū eis pia dulcedine cōmoratur in terris. s. q̄ in de-
uotione sunt tota die. sicut in orationibus. suspirāt
in meditationib⁹. et oīa locūda sunt eis. vt per om-
nes dies illos continuū dicatur alla. Sz oportet
lac eis subtrahi vt discant cibo solido vesci. Expe-
dit ergo vt xps vadat vt tp̄alis deuotio subtrahat̄
vt desiderū eoz ad celestes mansiones eleuet̄.
Regitur in moralibus Holgor de quodaz re-
ge cui⁹ regnum fuit versum in tam subitā mutati-
onē q̄ cepit deficere in honore et diuitijs. Ip̄e ad-
mirans habuit cōsultos suos cōsiliarios inquirēs
cām illius subitanei defect⁹. q̄ cōsiderantes regi-
men regni. rīderunt seq̄ntes vsus. Dormit specu-
lator potētia h̄ dñatur. Parnū ē magnus. duo q̄q̄
sūt vnū. Amicus hostis volūtas estq̄ libras. Ip̄e
intelligēs sex defectus. Primū q̄ plati dormiunt
Scdm̄ potētia est iusticia. Tercū hūiles sūt elati
Quartū vnū sunt duo. Quintū amic⁹ ē inimicus
Sextū q̄libet viuit vt vult. Ip̄e meditans de refoz-
matōne misit depingere imaginē pueri statuēs in
medio ciuitatis hīs p̄prietates pueri in duob⁹ ver-
sibus. i. dextera vnū. et in sinistra vnū versum. Cur-
runt conformes hūiles verūq̄ dicentes. Pacifici
subito puerosq̄ teneto. **Consuetū** est in his par-
tibus q̄ sup̄ ista solēnitare p̄nt vn⁹ alteri solet dare
nouū annū in signū amoris. Idcirco ex q̄ p̄ns euā-

geliū pponit nobis saluatozē puerū ibm̄ natū et in
puericia p nobis hodie circūcisum. Idcirco meri-
to p̄ oēm maliciā et inordinationē vite hoīm p̄prie-
tates pueroz distribuā p nouo anno. cū ibs xps
p se docuit. **Q̄si** efficiamini sic p̄uli nō intrabit
regnū celoz. **Mat. xviij.** Idcirco nota p̄ sex inor-
dinationes hodie recipiat̄ sex puuloz cōditōes
p nouo anno. **Pr̄ia** inordinatio est q̄ dicis
speculator. **Ezech. iij.** Fili hoīs speculatorē dedi-
te domni isrl. **Id** nō d̄z platus vel ep̄s vel pleban⁹
dormire. sūt illi ps. cxr. **Nō** dormitabit neq̄ dor-
mier q̄ custodit. glo. q̄ nō dormitat neq̄ dormit q̄
ipugnat isrl. **Nā** valde p̄iculosum est platus dor-
mire p negligētiā. q̄ scribit **Mat. xiiij.** Cūz dormi-
rēt hoīes venit inimic⁹ hō et sup̄semitauit zizantiam
in medio tritici. i. dyabol⁹ seminauit tēptatōz erro-
ris in cōgregationē fidelū. **Id** scribit in can. disti-
xl. **Si** papa. vbi dī. **Negligentia** platoz est p̄cipi-
tatio subditoz. Idcirco cōpetit eis p̄ma conditio
pueroz. currūt pueri. nō dñi q̄scūt nec sedēt dñi.
sz currūt hinc inde. sic plati p diligentia. **Iux̄** illud
Proverbio. vi. Fili si spononderis pro amico fac
que dico. temetipsum libera. discurre. festina. su-
scita amicum. ne somnum dederis oculis tuis. Et
sic prelari sunt fideiussores pro animabus subdū-
rum. vt diceretur eis illud **Ezech. iij.** **Si** impio non
locutus fueris vt auertatur a via sua impia. sangui-
nem eius. i. aiam de manu tua requirā. **Id** aposto-
lus ad **Heb. xiiij.** Ip̄i p̄uigilāt q̄si rōz redditori p
aniab⁹ vīs. **Dicat** ergo vnusq̄sq̄ prelatoz seu pa-
stor cū pastore **Jacob Gen. xxij.** Fugit somn⁹ ab
oculis meis. **Nam** non sine causa singularit̄ cor-
reptus est a domino ihu sanctus **Petrus Marc.**
xliij. **Symon** non potuisti vna hora mecum vigi-
lare. quasi diceret. **Tu** es pastor. tibi oues singula-
riter sunt cōmissę. ideo specialē deberes h̄e dilige-
tiam. **fm̄** illud **Proverbio. xxvij.** Diligēter cogno-
sce vultum pecoris tui tuosq̄ greges considera.
Et subdit. **Corona** tibi tribuetur in generatione
et generatōem. **Scda** inordinatio. potētia est
iusticia. **Nam** potētia plus dominat̄ et regit q̄ ius-
ticia. vt hodie fit a principibus et potestatibus. of-
cētes illud **Sap. viij.** **Sit** fortitudo lex iusticie no-
stre. **Plim** iusticia fuit pauperi et diuiti. nūc potē-
tias et diuitias respicit. **Contra** q̄ scribit **puerbi.**
vij. **Accipe** psonā in iudicio nō est bonū. **Iaco. ij.**
Si personā accipitis peccatū opamini. **Quoti-**
ens h̄ fit. de q̄ **Innocē. li. ij.** de vilitate humane cō-
ditionis. **Clamat** pauper nullus audit. loquit̄ di-
ues quilibet applaudit. de talibus **ysa. v.** **De** vob
qui iustificatis impiū p muneribus. **xj. q. iij.** **Nō**
licet iudici vendere iustū iudiciū. et si liceat ad-
uocato vendere iustum patrociniū. et iuriconsul-
to rectum consiliū. ideo cōpetit dño terre. regi vel
principi dño capitaneo vel cōsulibus. iudici et sca-
binis ciuitatis secūda p̄ditio pueroz. s. q̄ sunt cō-
formes. pueri nō respiciūt psonas nec acceptant.
sic conformitatē iusticie sine psonarū acceptiōne
eis do pro nouo anno. **iuxta** illud **sapien. j.** **Diligi-**
te iusticias q̄ iudicatis terram. scribit in cano. **xxj.**
q. v. **Regum** est propriū facere iudiciū et iustici-
am. libare de manu calūniatū vi opp̄ssos. **Leuit.**

De Epiphania

xl. Nō facias qđ iniquū est in iudicio. nō cōside res psonā paupis. nec honores vultū potētis iuste iudica. primo tuo. **hō Greg.** z bī. xi. q. iij. Qui re cre iudicat. z pmiū remuneratōis expectat fraudē in deū ppetrat. qz iusticiā quā gratis impartiri de bnt p pecunia vendit. Et dī impius talis. puer. xviij. Impius de sinu munera accipit vt puertat se mitas iusticie. **Tertio** inordinatio. parū ē magnū. i. qđ deberent esse pui per humilitatem ma gni sunt per elationē. vt religiosi. virgines z vidue Nam licet oibus ad salutē necessaria est hūilitas signanter tñ his trib⁹ generibus hoim. Primo igit tur monachis assignat hūilitas pueror. Quia di cit amb. Virtus hūilitatis quīs oim dī esse xpīa noz. maxime tñ qđscere dī in cordibus monacho rum. **Iid.** Sūma virtus hūilitas. summū vicium supbia. qz prima stulticia elatio. z vera sapia hūili atio. **Secdo** virginibus debet hūilitas. De qđ amb. Quanto vgo castior tanto hūilior. **Hyero.** Reli us est humile cōtugū qđ supba vgnitas. **Id Be.** Laudabilis virginitas. laudabilior hūilitas. illa consuli. ista picipi. **Id Berū.** Audeo dicere q nec placuisset deo virginitas marie sine hūilitate. **Id Lu. j.** Respexit hūilitatē ancille sue. **Tercio** debet hūilitas viduis qz dñt humilia opa exercere mīni strādo paupib⁹. de qđ apls. j. **Thim. v.** Vera vidua est si paupes hospitiū recepit. si scōz pedes lauit si tribulationē patientibus subministraverit. q ne cessaria est eis hūilitas. **Illa** vñs vacit pullulat q in radice humilitatis pūrat. z qui ceteras vtutes congregat sine humilitate. qñ qui cineres i vē tum spargit. **Quarta** inordinatio est. vñs tñ duo. i. cū de vno dī de altero timetur. prius erat qđqd hō ore dixerat corde rectificauit. hōdīc est vñm duo inantiū etiā q nō solū mētiū hō etiā quod si gillis z lris pmittunt mendose infringunt. **Id** ciuitates z regiones pereunt. De qđ **Ecci. xxvij.** Lin gua tertia ciuitates diuini destruxit do mos magnatorū effodit. **Lingua** tertia est menda ciū. vñ deus fecit duas linguas. est est. nō nō. nōne dyabolus cōposuit tertiā. est nō nō est. **Ideo** quar ta conditio pueror verūqz dicentiū. i. simplicitas z veritas verboz datur negociatoribus. mercatoribus. ementibus z vendentibus oibus vt sunt me chanici p nouo anno. iuxta illud **Mathei. ij.** Est sermo vester est est. non non. **Sit** emere et vende re sine dolo. j. ad **Thes. iij.** De quis supgrediatut aut circūueniat frēm suū in negocio. z ad **Eph. iij.** Loqmini veritatē vnusqz cum proximo suo **Berū.** Veritas liberat. veritas soluit. **ps. xliij.** Do mine quis habitabit in tabernaculo tuo? **Respon det.** Qui loqitur veritatem in corde suo. q nō egit doli in lingua sua. **Quinta** inordinatio. amic⁹ hostis. reuera iam impletū est meretricium dicūz. **Iam** fallit filia matrē. iaz vxor vix. vī vxorē odit. **Iam** impletū est illud **Hyere. ix.** Vnusqz a pro ximo suo se custodiat. qz omnis amicus fraudulē ter incedet. signanter in matrimonio constituti. **Id** cōpetit eis vt si aliqui rixantur z vxor recipit aliqui eyi mulbere oder pollerz vult. vsqz ad cruorē den tiū. atqz cito dī obliuisci. ad **Ephes. v.** Sol non oc cidat sup iracundiā vrām. **Nā** l3 oēs debem⁹ habe

re pacē. iuxta illud **Heb. xij.** Pacē sequimini cū om nib⁹ sine q nemo videbit deū. **Singulariter** coniu ges in matrimonio cōstituti. qz sit duo i carne vna. **Gen. ij.** Propē hoc relinqr hō patrē z matrē z ad herebit vxorē sue. **Id** apls ad **Ephes. v.** Vnusqz diligat vxorē suā sicut semetipm. **Nā** vbi est chari tas z pax ibi deus est. **Id** **Choz. xliij.** Pacem habe te et deus pacis et dilectionis erit vobiscum. **Se xta** inordinatio. voluntas est libera. vnusqz pūit sicut vult. nō est rigor discipline et non valet signā ter in pueris. **Ideo** ppetit eis sexta pūetas pue roz. pueros sub freno tenero. vt docet iesus filius syrach **Ecci. xxx.** Nō des illi prātem in iuuentute curua ceruicē eius. unde latera eius dum infans est ne forte induret. z erit tibi dolor. **puerbi. xliij.** **Poli** a puero tuo abstrahere disciplinā. si pcusseri eū virga nō moriet. Et dicit tunc. ego diligo eos. nequeo facere. **Contra** quos scribitur in **cas. xliij. q. v.** Non putes te amare filiū qñ non das ei disci plinā. nō est amor h dolor z languor vbi mali mo res non corrigunt. **Id** **Ecci. xxx.** Qui diligit filium suū assiduū ei flagella. Et hoc nō fecit hely sacer dos. j. **Reg. ij.** repide corrigens vbi filios z nō fa ctis. **Id** filij in pūto occisi sunt. ipse vō audies de sel la cecidit z exspirauit fracta ceruice. **Dicit** em **Salomon** **Proverbi. xliij.** Qui parit virge odit filiū **Id** corrigite filios vros ne in vob ipleat illō **Luce xliij.** Venient dies in qb⁹ dicef. **Dī** steriles q nō genuerunt. z vbera q nō lactauerūt. cū in iudicio parentes videbūt filios ducere ad patibulū infer nale. eo q nō correxerūt eos p excessib⁹. nec docu erūt eos deo fūire h mūdo. **Tūc** implef illō **Ecci. xli. De** patre ipso qñrunt filij. **Tūc** talib⁹ parētib⁹ di cet iudex. nō flete sup me h sup ipos flete. **Est** nā q cōe puerbiū. pueri nō pficiūt sine disciplina si cur nec sine cibo. **Ite** crudis socijs de nocte currē tib⁹ assignat etiā correctio. h nō puerilis z pua. sed vni⁹ solidi scopaz. nō in domo h in foro. nō i secre to h publice i teatro. iux illō apli. j. **Thi. v.** Pec cantes corā oib⁹ argue vt ceteri metū habeāt. **hō** gre. i registro. **Vbi** vni⁹ corripit ples emēdantur.

De Epiphania Sermo xxxvij.
Adētes aut magi stel
lam gausi sunt gaudio magno. scribitur **Mathei. ij.** z legitur in pūtis festiuitatis euāgelio. **Ad** pūm pmoz pentuz itulit nobis tria mala. scilicet excecationem. iniquationem. z afflictionem. **Contra** hec tria mala christus iesus hōdīc attulit tria remedia. ratione quozum reme diorum presens festum tria sortitur nomina. **Pri mum** malum est anime excecatio. **Sophonie. j.** Ambulauerunt vt ceci. quia ad tantam cecitatem venerunt q diuinum honorem lignis z lapidib⁹ impendebant. vt gentiles. **De** quibus **psal. lxxxj.** Nescierunt neq intellexerunt in tenebris ambu lant. vt dicit apls **Roma. j.** Obscuratum est in sipl ens cor eorum. Et subdit. Qui mutauerūt vītātē dei in mendaciū. coluerunt. i. ydola. z fuerūt po tius creature q creatori. **Cōtra** hanc cecitatē xps hōdīc attulit remedium. i. stellaz fulgentē ad illu minandum eoz cecitatem p grām suāz. **Isa. xliij.**

Genet